Jaargang 113. Vrijdag, 19 Mei 1854. No. 40.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

Aanbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij **enkele inschrijving** aan te besteden: Het LEVEREN en LEGGEN van eene **HARDSTEENEN STOEP, ENZ.**, aan de Noordzijde van het Raadhuis te *Groningen*.

De Voorwaarden van Aanbesteding zullen van heden ter Secretarij dezer Gemeente ter lezing liggen; terwijl nadere Inlichtingen te bekomen zijn bij den STADS BOUWMEESTER.

De op Zegel geschreven Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig de Algemeene Voorwaarden, moeten vóór of uiterlijk op DINGSDAG den 30sten Mei 1854 aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening der Biljetten en de provisionele Toewijzing [illegible] Mei 1854, des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 4 Mei 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

AANBESTEDING
VAN EENE
KAPITALE IJZEREN DRAAIBRUG.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* maken bekend, dat op den 8sten Junij 1854, des morgens te 10 uur, in het openbaar, op het RAADHUIS aldaar, door hunnen GECOMMITTEERDE, onder nadere goedkeuring, bij **inschrijving met geslotene briefjes**, zal worden aanbesteed:

Het bouwen eener KAPITALE IJZEREN DRAAIBRUG met den aankleve.

Het Bestek met de Voorwaarden van Aanbesteding, benevens de daarin vermelde Algemeene Voorwaarden en Teekeningen, zullen, van af VRIJDAG den 12den dezer, op het RAADHUIS dezer Gemeente ter inzage liggen, behalve des ZONDAGS, van des morgens 9 tot 2, en des namiddags van 4 tot 8 uur, terwijl aldaar nadere Inlichtingen zijn te bekomen des morgens tusschen 10 en 12 uur. — De aanwijzing ter plaatse zal geschieden twee dagen vóór de Besteding, telkens 's morgens te 9 en 's namiddags te 4 uur.

De op zegel geschrevene INSCHRIJVINGSBILJETTEN, ingerigt overeenkomstig de Algemeene Voorwaarden, moeten vóór of uiterlijk op DONDERDAG den 8sten Junij e.k., des morgens voor 9½ uur, in het RAADHUIS worden bezorgd, geadresseerd aan den BURGEMEESTER.

Voorts liggen de BESTEKKEN met de VOORWAARDEN en ALGEMEENE VOORWAARDEN ter lezing: te *Groningen* in onderscheidene Logementen en Koffijhuizen; te *Warfhuizen* bij A. NANNINGA; te *Winsum* bij de Wed. WIERSEMA; te *Bedum* in het GEMEENTEHUIS; te *Onderdendam* in het ZIJLVESTERHUIS; te *Appingedam* bij de Kasteleins EVERS, WIERSUM en HOUWING; te *Delfzijl* bij de Kasteleins TER STEEG, HAZENHOEK en de Wedw. WEITS; te *Martenshoek* bij de Wedw. MEURS; te *Zuidbroek* bij den Kastelein MONKHORST; te *Winschoten* bij de Wedw. WISSEMAN; te *Zuidhorn* in het GEMEENTEHUIS en te *Noordhorn* bij den Kastelein A. H. WIERINGA.

Te *Leeuwarden* bij WITTEVEEN; te *Zwolle* bij A. GROENEWOUD, in de *Keizerskroon*; te *Arnhem* in de *Harmonie*, bij MAIJER; te *Nijmegen* in de *Salm*, bij KOPPEL; te *Amsterdam* in het *Vosje*, op het Rokin, en in het *Wapen van Medemblik*, op den Dam; te *'s Hage* in het *Bossche Veerhuis* en het *Zuid-Hollandsche Koffijhuis*; te *Rotterdam* in het *Nederlandsche Koffijhuis*, korte Hoogstraat, en in het *Hof van Berlijn*, op de Spaansche Kade; te *Dordrecht* bij ZAHN, op de Beurs; te *Sliedrecht* in de *Societeit*; te *Hardinxveld* in de *drie Snoeken*; te *Gorcum* bij VAN OOSTERWIJK; te *'s Bosch* in het *Nederlandsche Koffijhuis*, op de Markt.

De Bestekken met de Algemeene Voorwaarden zijn, tegen den prijs van *f* 1—00 per Stuk, verkrijgbaar bij den Heer F. WILKENS, Boekverkooper alhier.

GRONINGEN, 8 Mei 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

HERIJK VAN MATEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen bij deze ter kennis van allen, die daarbij belang hebben, dat de **HERIJK der INHOUDSMATEN**, zoo voor DROOGE WAREN als VOCHTEN, in deze Gemeente zal plaats hebben:

voor de Ingezetenen, wonende in de roode letters N, O, P, Q, R en S van den 22sten tot den 26sten Mei e.k., en voor die in de letters T, U, V, W, X, Y en Z, van den 29sten Mei tot den 2den Junij e.k, telkens van 9 tot 12 en van 2 tot 5 uur.

De Belanghebbenden worden ten ernstigsten gewaarschuwd om op de hier boven vastgestelde tijden hunne Maten ter Herijk aan te bieden, ten einde zich vrij te waren van de straffen, op hun verzuim ten deze bepaald bij Koninklijk besluit van den 30sten Maart 1827 (*Staatsblad* no. 13).

Wijders worden de Belanghebbenden opmerkzaam gemaakt, dat de Maten, alsvorens ter IJking te worden aangeboden, behoorlijk moeten worden schoongemaakt.

GRONINGEN, 1 Mei 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

RAADSVERGADERING,

Zaturdag den 20sten Mei 1854, des middags te 12 uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

Volgens berigten uit Konstantinopel van den 5den Mei, is te Foischani het algemeen depot van de artillerie en de ammunitie der Russen, uit wraak door de inwoners in brand gestoken. Het daardoor geledene verlies is onberekenbaar.

Den 1sten dezer heeft prins *Napoleon* eene bijeenkomst met den Sultan gehad, die zeer hartelijk was; twee dagen later heeft de Sultan bij den prins een bezoek afgelegd. De Sultan heeft bij die gelegenheid herhaald, dat hij, op het voorbeeld van zijne geallieerden, de overwinning van al zijne onderdanen wenschte te beveiligen.

Op een banket in het gebouw van het Fransche gezantschap, heeft prins *Napoleon* een' toast op den Sultan uitgebragt en bij die gelegenheid verklaard, dat de geallieërden gekomen waren om hem opregtelijk en met kracht te verdedigen.

Er heeft een verschrikkelijke brand gewoed, waardoor omstreeks 300 huizen in de asch gelegd zijn. Prins *Napoleon*, de officieren en de equipage van den *Roland* hebben ijverig medegewerkt om het vuur te blusschen. De prins heeft zich zoo zeer gewaagd, dat zijne kleederen verschroeid waren. Men heeft den brand eindelijk op twee punten gecoupeerd.

Bij Adrianopel wordt kwartier gereed gemaakt voor 70,000 man Westelijke troepen.

Eene Turksche scheepsdivisie, uit 7 linieschepen en 5 stoombooten bestaande, is naar de oostkust der Zwarte zee gestevend; zij zal aan *Schamyl*, den aanvoerder der tegen Rusland strijdende Circassiërs, hulptroepen en wapens toevoeren en zich vervolgens bij het smaldeel der vereenigde vloot voegen, hetwelk onder bevel van den Britschen vice-admiraal *Lyons* op die hoogte kruist.

Men schrijft uit Trebizonde, dat de Circassiërs onder de leiding van Europesche officieren, al de forten herstellen, welke door de Russen vernield waren. Vele van deze versterkingen, zoo als onder anderen het fort Golowine, zijn reeds geheel hersteld en ruimschoots voorzien van geschut, dat door de Turksche regering is gezonden.

Eenige stoomschepen zijn uit Odessa afgezonden om, zoo men meent, de Russische vestingen Redbtkal, Suckumkale en Anapa te vernielen.

De Schach van Perzië verkeert in een' toestand, die hem moeijelijkheden berokkenen kan. De Keizer van Rusland namelijk, vernomen hebbende dat hij in de Oostersche kwestie onzijdig wilde blijven, heeft onmiddellijk de terruggave geëischt der aanmerkelijke sommen, die de eerste hem sedert lang schuldig is. Buitendien heeft de Czaar almede de dadelijke terugbetaling gevorderd der door dezen contant verstrekte en eigenlijk voor de medewerking van den Schach in dezen oorlog bestemde gelden.

Koning *Otto* heeft op het *ultimatum* van de Westersche mogendheden, om de beweging in Griekenland te onderdrukken, geantwoord dat hij buiten staat was aan dit verlangen gehoor te geven. Bij een antwoord hierop, verlangden de Westersche mogendheden, dat Koning *Otto* zich op een schip der verbonden vloot zou begeven om zich naar Triëst in te schepen. Frankrijk en Engeland zouden gedurende zijne afwezigheid de orde herstellen en de Grieken tot rede brengen.

In Griekenland heeft het berigt van het bombardement van Odessa eene groote verslagenheid te weeg gebragt. *Tzavellas* bevindt zich te Zante en *Karaiskaki* te Athene, de laatste doodelijk gewond.

Men kan zich onmogelijk een denkbeeld vormen van den staat, waarin zich Epirus, Thessalie en zelfs Griekenland bevindt. De diplomatie te Athene heeft nogmaals hare laatste pogingen bij den Koning in het werk gesteld, om den opstand te keer te gaan; doch hij vermag hier niets tegen te doen, want de insurrectie te dempen of te verloochenen, dit zou voor hem zooveel zijn als eene abdicatie. Men verwacht dan ook zeer spoedig, dat de Fransche troepen de voornaamste plaatsen zullen bezetten, en alle middelen aanwenden om den opstand te smoren. Het Grieksche fanatismus heeft zijn toppunt bereikt. God wil het, zeggen ze, en met deze spreuk gaan zij naar de insurgenten.

Men had gemeld dat de Montenegrijnen den 5den Mei de vijandelijkheden tegen Turkije zouden beginnen, maar berigten van dat tijdstip melden, dat de rust niet is gestoord. Alleen heeft eene bende Montenegrijnen in de vlakte van Niksich vee weggeroofd.

De laatste berigten bevestigen dat de Russen al hunne magt bij Silistria bijeentrekken. De generaal *Paskewitsch* en *Gortschakoff* zijn bij de Russische troepen, die Silistria belegeren, aangekomen, om de bemagtiging van die vesting te bespoedigen. Het bombardement was met 80 kanonnen van groot kaliber hervat, en werd onafgebroken voortgezet. De val van die vesting is dus spoedig te voorzien.

Ook tegen Rutschuk is het vuur der Russen begonnen, zonder echter dadelijk nadeelige gevolgen te hebben gehad. Zij houden zich verder gereed tusschen de Schyl en de Aluta den Donau op nieuw over te trekken, maar de hoogte van het water hindert hen op dit oogenblik.

— De Engelsche vloot bevindt zich op de hoogte van Gothland, in de nabijheid van het fort Oen.

De Russische regering heeft de beide Engelsche schepen *Ann Nac Lister* en *Broderick*, waarvan het eerste te Kroonstad en het andere te Reval overwinterd heeft, aangekocht, doch de kapiteins en verdere bemanning dier schepen als krijgsgevangenen naar Petersburg vervoerd.

Er wordt een nieuw leger van 50,000 man Russische troepen, zegt men, in Polen bijeengetrokken, waarvan het opperbevel aan generaal *Paniutin* zal worden opgedragen. Dit leger moet hoofdzakelijk ten doel hebben, om de steden, die ten zuiden van de Finlandsche golf liggen, te dekken, en het binnendringen van een landingkorps in Polen van die zijde te beletten.

Ook Petersburg wordt zeer versterkt; aan de Newa wordt eene reeks batterijen opgerigt, en de hoofdstad wordt het middelpunt van een nieuw reserveleger, dat wordt daargesteld.

— Te Petersburg hebben op nieuw dagelijks 170 choleragevallen plaats.

— Gelijk reeds werd gezegd, werd de door Oostenrijk op nieuw aan Rusland gerigte uitnoodiging om de Vorstendommen te ontruimen, te Parijs beschouwd als een *ultimatum*, waarvan, bij verwerping, eene oorlogsverklaring het gevolg moest zijn. Tevens wordt door sommigen zelfs het bestaan der nieuwe nota van Oostenrijk ontkend, terwijl zij beweren dat er van die zijde geene andere mededeeling aan Rusland heeft plaats gehad dan het antwoord van den heer *von Buol* op de kennisgeving die hem vóór omstreeks vier weken door den heer *von Meijendorff* werd gedaan, betrekkelijk het plan van den Czaar om Klein-Wallachye door de Russische troepen te doen ontruimen.

(*Laatste berigten.*) Ook heden valt weder weinig te melden aangaande de gebeurtenissen in het Oosten en het Westen.

Te Parijs bleef de houding van Pruissen ongerustheid inboezemen, ofschoon er niets werd gemeld, dat aan die ongerustheid nieuw voedsel gaf.

De *Russische Invalide* meldt, dat de Engelsch-Fransche vloot zich den 28sten April ten getale van ongeveer 30 schepen voor Sebastopol vertoond heeft. Tot den 30sten April hadden de vereenigde vloten niets tegen die vesting ondernomen.

— Eene dépèche van *Omer*-pacha, gedagteekend den 6den Mei, houdt in, dat *Sali*-pacha den 28sten April den Russen bij Nicopolis eene nederlaag heeft toegebragt, waarbij deze 1500 man hebben verloren.

Volgens de jongste berigten zoude, indien de vijandelijkheden der Montenegrijnen tegen de Turken den 5den Mei niet aangevangen waren, dit ook gedeeltelijk te danken zijn aan de bevelen, door de Russische regering aan den vorst *Danielo* gezonden. Volgens anderen zoude de Vladika voornamelijk door de vertoogen van Oostenrijk hiervan afgezien hebben. Hoe het zij, Montenegro is rustig gebleven en de tusschenkomst van Oostenrijk heeft nog niet plaats gehad.

Een Keulsch dagblad bevat eene telegrafische depêche uit Weenen, volgens welke Silistria door de Russen vermeesterd zoude zijn. Vermoedelijk is dit berigt voorbarig, ofschoon de jongste tijdingen van den Donau den toestand dier vesting als zeer hagchelijk voorstellen.

— Uit Petersburg meldt men, dat den 4den Mei de eerste stoomboot van Kroonstadt aldaar was aangekomen en dat de geregelde stoombootdienst tusschen beide steden den 5den was hersteld, ofschoon de golf nog niet geheel en al vrij van ijs was.

— In het Engelsche parlement heeft lord *John Russell* op eene vraag van sir *J. Walsh*, of het bewind bekend was met het voornemen der Fransche regering, om het rijk van Koning *Otto* militair te bezetten en of deze bezetting door Engelsche en Fransche troepen gemeenschappelijk zoude geschieden, geantwoord, dat hij vooralsnog niets hieromtrent konde zeggen, maar dat de beide regeringen het volmaakt eens waren.

— De Britsche en Fransche gouvernementen wenden, naar men verzekert, pogingen aan bij Spanje, Portugal en andere kleine staten om hen te bewegen tot het zenden van een hulpkorps van 50,000 man naar Turkije.

ITALIE.

De berigten uit Rome van den 10den Mei doen den afloop kennen van het proces tegen de personen, die beschuldigd waren als bewerkers en medepligtigen van het vermoorden van graaf *Rossi* in 1848. Het aantal beschuldigden bedroeg 16, van welken twee, *Luigi Grondoni* en *Santo Constantini*, ter dood zijn veroordeeld; drie, *Ruggiero* en de gebroeders *Facciotti*, tot levenslange galeistraf, twee tot 20 jaren en drie tot 15 jaren gevangenisstraf. De overige waren niet op vrije voeten gesteld, omdat zij reeds vroeger veroordeeld of wegens andere misdrijven beschuldigd geworden waren. Van het vonnis was geappelleerd en dit nieuwe en laatste proces zou den 12den dezer maand behandeld worden.

DUITSCHLAND

Volgens *die Zeit* is het niet onwaarschijnlijk dat de ridder *Bunsen*, gewezen Pruissisch gezant te Londen, het voorbeeld zal volgen van den in 1831 te Bonn overleden beroemden geschiedkundige *Niebuhr*, en een' leerstoel aan eene der hoegescholen aannemen.

— Den 11den dezer is te München het doodvonnis op een' 19jarigen moordenaar, *Hussendörfer*, voltrokken, doch op eene verschrikkelijke, ijzingwekkende wijze, daar het den scherpregter eerst bij den zevenden houw gelukte het hoofd van den romp te scheiden.

— Door de Oostenrijksche regering is eene nieuwe ligting uitgeschreven van 95,000 man. Deze maatregel is genomen met het oog op de dreigende tijdsomstandigheden, met name wegens de bijeentrekking van aanzienlijke strijdmagten aan Oostenrijk's noord-oostelijke en zuid-oostelijke grenzen. Niettemin bleven de betrekkingen van Oostenrijk met de overige mogendheden op een' vreedzamen voet.

— Te Weenen en te Berlijn zijn, naar men verzekert, van onderscheidene grootere en kleinere staten verklaringen ontvangen, dat zij zich, onder nakoming der bondswettelijke voorschriften, aan het Oostenrijksch-Pruissische of- en defensief verbond wenschen aan te sluiten.

— De uitgever *Braumüller* te Weenen betaalt aan professor *Rokitansky* voor den tweeden omgewerkten druk zijner pathologische anatomie een honorarium van 15,000 florijnen C. M.; het geheele werk beslaat slechts 104 vellen druks.

DENEMARKEN.

Volgens tijdingen uit Koppenhage van den 9den dezer, zou eerstdaags eene uitvoerige koninklijke proclamatie het licht zien, houdende de nieuwe grondwet voor het geheele koningrijk. Men voegt er bij, dat deze grondwet voorloopig zal onderworpen worden aan een' koninklijken raad van 25 personen, die den geheelen Deenschen staat zullen vertegenwoordigen.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 14 Mei.

Het oorlogsschip *Royal Albert*, van 131 stukken geschut, is gisteren ten aanschouwe van eene tallooze volksmenigte te Woolwich van stapel geloopen.

Volgens de laatste opgaven der admiraliteit, heeft Groot-Brittanje op dit oogenblik in zee 130 stoom-oorlogsschepen, waaronder 48 met schroefvermogen. Daarenboven zijn nog 40 in aanbouw of nagenoeg afgetimmerd.

— De *Times* berekent dat de kosten van het overvoeren der Britsche expeditie naar Turkije, paarden en al het materiëel medegerekend, niet minder dan omstreeks 100 £ voor elken soldaat bedragen. Deze kosten zijn verhoogd door de omstandigheid dat het gouvernement, geen eigen transportschepen hebbende, de schepen der stoompakketmaatschappijen in gebruik heeft genomen en deze alzoo voor de in hare dienst gebragte storing moeten schadeloos stellen.

— Een hoofdartikel van den *Times* is nogmaals aan het betoog gewijd van de dubbelzinnige en verraderlijke rol, welke de Koning van Pruissen en diens kabinet, onder den slaafschen invloed van Rusland, tegen de onafhankelijkheid van geheel Duitschland spelen, en waarvan de laatste sprekende bewijzen te vinden zijn in het aftreden van den ridder *Bunsen* als Pruissisch gezant te Londen, in het ontslag geven aan den generaal *van Bonin* als Pruissisch minister van oorlog, en het voorloopig ontslaan van den prins van Pruissen, des Konings eigen broeder, van zijne functiën als militair gouverneur over de Rijnprovincie en Westphalen.

Van den 15den. Er heerscht heden in Dublin eene groote opgewondenheid, ten gevolge van talrijke zamenscholingen te weeg gebragt door het houden van eene Roomsch-Katholijke *meeting*. Sterke patrouilles politie doorkruisen de straten.

— Het kolossale stoomoorlogsschip *Royal Albert* van 131 kanonnen, welks te water brenging eergisteren heeft plaats gehad, is door de Koningin zelve gedoopt geworden. De groote verrigting is, voor zoo ver men heeft kunnen vernemen, zonder ongelukken en in de beste orde afgeloopen, alhoewel p. m. 200,000 menschen het schouwspel bijwoonden.

— Het eerste gedeelte van den draad voor den onderzeeschen telegraaf van de Middell. zee is afgewerkt en ter verzending gereed. Deze draad heeft eene lengte van 110 Eng. mijlen en eene zwaarte van 16,000 centenaars. Hij bestaat uit zes geïsoleerde koperdraden, elk waarvan in eene buis van gutta percha besloten is; daarom is gewonden een stevig weefsel van vlas en daarom weder als buitenste bekleeding een spiraalvormig gewonden hulsel, dat uit 12 sterke ijzerdraden of beter gezegd 12 dunne ijzeren stangen bestaat. Het schroefstoomschip *Persian* is belast met het leggen van den draad, waardoor Londen met Cagliari in gemeenschap zal worden gebragt. Van laatstgenoemde plaats zal de telegraaf voortgezet worden tot Malta, Konstantinopel enz.

— De onderaardsche telegraaflijn van Londen naar Liverpool is door de heeren *Frend en Hamill* voltooid en l.l. Woensdag voor het publiek opengesteld. Het overbrengen van depêches langs deze lijn, geschiedt veel goedkooper.

FRANKRIJK.

PARIJS, 14 Mei.

De *Moniteur* behelst een aantal besluiten, waarbij verscheidene voor de handelsvrijheid beperkende bepalingen worden opgeheven.

— Sedert eenige dagen spreekt men alhier van eene gewigtige verandering, eene soort van *coup-d'état*, welke eerstdaags zou plaats grijpen. Waarin die eigenlijk zoude bestaan, weet men niet, maar van eene geloofwaardige zijde wordt verzekerd, dat er in het geheim iets zeer belangrijks voorbereid wordt op de keizerlijke drukkerij. Sommigen beweren, dat de constitutie zal worden geschorst en dat de Keizer, bij de zwaarwigtige omstandigheden, eene onbeperkte magt verlangt te bezitten.

— Op de algemeene tentoonstelling van producten van nijverheid en kunst, die in het jaar 1855 te Parijs zal gehouden worden, zullen geene levende planten of gewassen kunnen worden ten toon gesteld. Ten einde deze leemte aan te vullen, zal de te Parijs gevestigde maatschappij van tuinbouw te gelijker tijd eene tentoonstelling houden der producten van den tuinbouw van alle landen.

— Men spreekt van eene belangrijke toepassing van de electriciteit, of het galvanismus, tot het plotseling doen stilstaan van stoomtreinen, die in snelle beweging zijn. Van goederhand wordt gemeld, dat de proeven, waarvan men dezer dagen getuige is geweest, tot inderdaad ongelooflijke

uitkomsten hebben geleid. Waarin de toepassing bestaat, is tot dusver niet opgegeven.

— De schouwburg *l'Ambigu Comique* geeft heden avond de voorstellingen van een tooverstuk in 22 tafereelen, onder den naam van de *Vertellingen van moeder de Gans.* In dit fraai gewrocht worden al de tooververtellingen van *Klein Duimpje* tot de *Schoone Slaapster in het Bosch* aanschouwelijk voorgesteld.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Maandag den 14den Mei.

Het nieuw benoemde lid der Tweede Kamer, de heer *van der Heijde*, heeft, na de gevorderde eeden te hebben afgelegd, als zoodanig zitting genomen.

Zijn ingekomen twee koninklijke boodschappen, ten geleide van ontwerpen van wet, tot wijziging van hoofdstukken der staatsbegrooting voor 1854.

De *Voorzitter* deelt mede, dat door de afdeelingen tot rapporteurs over het voorstel van den heer *Groen* zijn gekozen de heeren: *van Heiden*, *Wintgens*, *Mackay*, *Schimmelpenninck van der Oije* en *Heemskerk.* Heden ochtend hebben de afdeelingen zich met het onderzoek bezig gehouden. Het verslag deswege wordt spoedig te gemoet gezien.

Aan de orde van den dag is de voortzetting der beraadslaging over het ontwerp van wet tot regeling van het armbestuur.

Art. 1 wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen. — Bij art. 2 heeft de heer *ten Cate* het volgende amendement voorgedragen: „*d.* Instellingen, van welken aard *zij ook zijn*, in welker regeling, bestuur of ondersteuning mede door of van wege de burgerlijke overheid wordt voorzien."

Bij de toelichting van dit amendement heeft de spreker doen opmerken, dat hetzelve strekt tot gelijkstelling voor de wet van *alle* instellingen, van welken aard ook, en vooral ook om te verhoeden, dat van het subsidie-stelsel misbruik zou kunnen worden gemaakt. De instelling, die subsidie ontvangt, moet aantoonen, dat zij het noodig heeft, waarom zij het noodig heeft en hoe zij het zal besteden. Het doel is om bij de subsidiën met beleid te werk te gaan.

De heer *Sleerwijk Vening* acht het amendement vooralsnog overbodig.

De heer *van Asch van Wyck* kan zich met het artikel niet vereenigen, want in hetzelve worden onder lett. *b.* en *c.* ook de kerkelijke en bijzondere instellingen van weldadigheid vermeld als begrepen onder het armbestuur en als vallende onder het bereik dezer wet, en dit strookt zijns inziens niet met den zin van art. 195 der Grondwet, hetwelk alleen het burgerlijk armbestuur bedoelt.

De *minister van binnenlandsche zaken*, den laatsten spreker beantwoordende, zegt, dat de geest der Grondwet naar zijne meening alleen medebrengt, dat het burgerlijk armbestuur bij deze wet worde geregeld; maar om dit te kunnen doen, moesten eenige voorschriften omtrent de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid daarin opgenomen worden, en daarom is het noodig in art. 2 eene onderscheiding tusschen de verschillende instellingen te plaatsen. Die voorschriften doelen alleen op eenige opgaven, waartoe de Staat krachtens het algemeene politieregt bevoegdheid heeft. Tegen het amendement van den heer *ten Cate* moet de minister zich verzetten, omdat hetzelve ten gevolge zou hebben, dat het uitdrukkelijk verboden zou zijn, subsidiën te geven; en zoover kan men in de gegevene omstandigheden niet gaan, ofschoon het de bedoeling is, die gaandeweg te verminderen en te beperken.

Nadat nog de heeren *Storm van 's Gravesande*, *Meeussen*, *Schimmelpenninck v. d. Oye*, *ten Cate*, *van Nispen*, *Mackay*, *de Brauw*, *Sloet*, *v. Heiden* en *Thorbecke* het woord gevoerd hadden, is het amendement van den heer *ten Cate* verworpen, met 55 tegen 7 stemmen. (*Voor:* de heeren *ten Cate*, *Hugenholtz*, *Zylker*, *Sloet*, *v. Eck*, *v. d. Veen* en *Reinders.*)

Daarna is art. 2 aangenomen, met 51 tegen 11 stemmen. — *Tegen:* de heeren *Hoffman*. *Sloet*, *van Lennep*. *v. Bosse*, *de Kempenaer*, *v. Asch v. Wijck*, *v. d. Poel*, *v. Reede*, *v. Eck*, *ten Cate* en *Hugenholtz.*

De heer *ten Cate* heeft hierop zijne overige amendementen ingetrokken.

Art. 3—6 worden zonder beraadslaging goedgekeurd.

Bij art. 7 heeft de heer *v. Heiden* een amendement voorgesteld, strekkende om in dit art. weg te laten de verwijzing naar de instellingen onder lett. *b* van art. 2 begrepen (de kerkelijke instellingen), zoodat dan de bepalingen nopens de inrigting en het bestuur van die instellingen niet zouden behoeven medegedeeld te worden.

Nadat verscheidene leden daarover het woord hadden gevoerd, is de verdere beraadslaging bepaald op morgen ochtend.

Zitting van Dingsdag den 16den Mei.

Aan de orde is de hervatting der beraadslaging over het wetsontwerp nopens het armbestuur, en wel over art. 7.

De *minister van binnenlandsche zaken* had niet verwacht, dat dit artikel tot zoo vele bedenkingen zou hebben aanleiding gegeven; hij acht het artikel onmisbaar in het stelsel der wet zelf. ten einde aan haar eene behoorlijke werking te verzekeren, en merkt op, dat de kerkelijke armbesturen bestaan in den Staat, dat zij burgerlijke regten uitoefenen, en dat dus de Staat met billijkheid verlangen kan kennis te verkrijgen van hun bestaan en van hunne burgerregtelijke handelingen.

Na eene uitvoerige discussie, wordt het amendement van den heer *van Heiden Reinestein* verworpen, met 52 tegen 13 stemmen, en het artikel hierop aangenomen met 35 tegen 30 stemmen. (*Tegen:* de heeren: *Jespers*, *Bots*, *van Foreest*, *Beens*, *van der Brugghen*, *van der Poel*, *van Akerlaken*, *Hengst*, *Blaupot ten Cate*, *van Reede van Oudtshoorn*, *Groen van Prinsterer*, *van Nispen van Sevenaer*, *de Poorter*, *Donker*, *van Deinse*, *Meeussen*, *van Lennep*, *van der Heijde*, *Hoffman*, *Thorbecke*, *Dommer van Poldersveldt*, *van Hoëvell*, *Storm*, *Elout van Soeterwoude*, *Mackay*, *van Lijnden*, *Sloet tot Oldhuis*, *Luijben*, *ter Brugghen Hugenholtz* en *van Asch van Wijck.*)

Art. 8 wordt na eene korte opmerking van den heer *Thorbecke*, met 58 tegen 7 stemmen en art. 9 zonder beraadslaging aangenomen.

Op art. 10 worden drie amendementen voorgedragen, een door den heer *van Deinse*, die het artikel aldus wil lezen: „De besturen der instellingen van weldadigheid, onder art. 2, litt. *a* en *d*, vermeld, alsmede de zoodanige andere, die ondersteuning van wege de burgerlijke overheid genieten, doen jaarlijks" enz.;

een door den heer *van Heiden Reinestein*, om het aldus te lezen: „De besturen van alle instellingen van weldadigheid doen jaarlijks binnen den daarvoor door den min. van binn. zaken aangewezen termijn en in den door dezen voor te schrijven vorm, ten behoeve van het verslag, bij art. 195 der Grondwet bedoeld, aan het gemeentebestuur opgave van het getal der door hen ondersteunden of verpleegden en van het beloop hunner uitgaven voor onderstanden van allerlei aard.

„De besturen der burgerlijke en gemengde instellingen doen daarenboven alle verdere opgaven, door de regering noodig geacht;"

en door den heer *van Akerlaken*, om te laten wegvallen de woorden: „en in den door dezen voor te schrijven vorm."

Het eerste amendement wordt met 47 tegen 17 stemmen, het tweede met 37 tegen 27 stemmen verworpen en het artikel zelf wordt daarop met 35 tegen 29 stemmen aangenomen. (*Tegen:* de heeren *v. Lijnden*, *Sloet*, *Luyben*, *Hugenholtz*, *v. Asch v. Wijck*, *Bots*, *v. Foreest*, *Beens*, *v. d. Brugghen*, *v. d. Poel*, *Hengst*, *v. Reede*, *Engelen*, *Groen*, *v. Nispen*, *de Poorter*, *Donker*, *v. Deinse*, *Meeussen*, *v. Lennep*, *v. d. Heijde*, *Hoffman*, *Dommer*, *v. Hoëvell*, *Storm*, *Elout*, *v. Heiden* en *Mackay.*)

Artikel 11 wordt met 35 tegen 29 stemmen aangenomen.

Na aanneming van art. 12 stelt de heer *Storm v. 's Gravesande* bij art. 13 een amendement voor, krachtens hetwelk *alleen* kollekten, in kerkgebouwen bij de uitoefening der openbare eeredienst gedaan, zullen uitgezonderd zijn van de voorschriften, in dit art. vervat, welk amendement echter, na eene korte discussie met 56 tegen 8 stemmen verworpen wordt.

Art. 13 wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De beraadslagingen zijn hierop aangevangen over de derde afdeeling, die morgen zullen worden voortgezet.

's GRAVENHAGE, 16 Mei.

Z. M. de Koning is aan een ernstig gevaar ontkomen. Gisteren namiddag te half een, toen H.D. zich naar het huis ten Bosch zoude begeven, gezeten in een rijtuig, bespannen met twee paarden, rijdende van het zadel, gingen de paarden door van uit het Heulstraatje tot voor het ministerie van marine, alwaar zij werden tegengehouden. Het eene paard was reeds over de strengen. Dadelijk was eene menigte toegeschoten om hulp te bieden, waarin een persoon zich moedig onderscheidde. Z. M. was rustig in het rijtuig blijven zitten, gaf, nadat het span weder in orde was gebragt, HD. dank minzaam te kennen, en reed vervolgens gelukkig zonder eenig letsel door.

— Men verneemt, dat H. M. de Koningin het voornemen heeft, om, even als in het vorige jaar, eene reis naar Duitschland te doen, en aldaar een' geruimen tijd verblijf te houden.

— De minister van financiën heeft den 12den dezer aan de arrondissements-directeurs eene aanschrijving gedaan, om, in afwachting eener nadere regeling bij de wet, bij de toepassing van art. 28 der wet op de personele belasting, de bevolking der gemeente, en niet van hare kom, als maatstaf aan te nemen. Ten gevolge hiervan zal echter bij de toekenning der vrijstellingen gelijke maatstaf moeten gevolgd worden.

— De minister van binnenl. zaken heeft de volgende circulaire gerigt aan h.h. gedep. staten:

„Volgens art. 291 der wet van den 29sten Junij 1851 (*Staatsblad* no. 85), moeten alle plaatselijke belastingen binnen vijf jaren na de dagteekening dezer wet herzien en aan 's Konings goedkeuring onderworpen worden.

„Van die vijf jaren zijn er reeds bijna drie verloopen en van een aantal gemeentebesturen zijn nog geene voorstellen tot herziening ontvangen. Indien vele gemeenten daarmede wachten tot aan het einde van den gestelden termijn, is het te vreezen, dat de menigvuldige voorstellen, die dan bij het departement van binnenl. zaken zullen inkomen, niet vóór het verstrijken van den termijn zullen kunnen worden onderzocht en afgedaan. *De gemeentebesturen zouden het dan aan zich zelven te wijten hebben, wanneer zij gedurende korter of langer tijd van het heffen van belastingen verstoken waren.*

„Gelieft dan, mijne heeren! de besturen der gemeenten in uw gewest, waar de plaatselijke belastingen niet of slechts ten deele zijn herzien, uit te noodigen, dien arbeid hoe eer hoe beter aan te vangen of te volbrengen."

— Men ziet naar aanleiding der gemaakte aanmerkingen, een gewijzigd ontwerp te gemoet van de wet, ter uitbreiding van de regtsmagt der kantonregters in strafzaken.

— Overzigt van de opbrengst der middelen (hoofdsom en opcenten) over de vier eerste maanden van 1854: Directe belastingen *f* 6,214,603.41; in- en uitg. regten en scheepvaartr. *f* 1,565,240.29½; accijnsen *f* 6,674,225.66; gouden en zilveren werken *f* 67,786.18½, indirecte belast. *f* 3,700,685.55; posterijen *f* 499,931, staats-loterij *f* 137,964. Totaal *f* 18,860,436.10. De opbrengst over hetzelfde tijdvak van 1853 beliep *f* 18,646,719.57½. De opbrengst over 1854 was geraamd op *f* 18.198,342.44.

— In de zitting van den hoogen raad, kamer van strafzaken van gisteren, heeft de procureur-generaal *van Maanen* conclusie genomen in de uit een wetenschappelijk oogpunt zoo belangrijke zaak van de wed. *Huyds*, geb. *Beckers.* Proc.-generaal heeft daarbij breedvoerig wederlegd de regtsgronden, welke bij het beklaagde arrest tot ontslag van alle regtsvervolging hebben geleid, doch tevens erkend, dat de feitelijke beslissing was van dien aard, dat cassatie ondenkbaar was. Op dien grond concludeerde z. e. h. a. tot verwerping van de gedane voorziening met veroordeeling van den Staat in de kosten. De uitspraak is bepaald op den 6den Junij aanstaande.

— Tot het doen van examen voor de rijks-telegraphie, hadden zich eerst 50 adspiranten aangemeld, doch 36 hebben zich aan het onderzoek onderworpen, waarvan er 19 aan het examen hebben voldaan.

— Uit Zeeland schrijft men aan het *Zondagsblad:*

„De werkzaamheden van de landaanwinning-maatschappij zijn thans — zoowel te Bath als te Hansweert — geheel gestaakt. Een groot gedeelte van het personeel is reeds vertrokken en zal weldra door het overige worden gevolgd. Men betreurt het algemeen dat de onderneming, die aanvankelijk veel beloofde, zoo is afgeloopen, en hoopt nog steeds dat het thans zoo goed als onbegonnen werk eenmaal zal worden hervat."

— Uit het rapport der directie van den spoorweg tusschen Rotterdam en Antwerpen ziet men, zegt de *Indép. Belge*, dat reeds twee derde van den weg gereed is, en dat de maatschappij in staat zal zijn, reeds met den 15den der loopende maand den weg van Antwerpen tot Roosendaal te openen en van daar tot Ethen, op twee uren afstand van Breda. Zoodra de regten der douanen tusschen Holland en België zullen geregeld zijn, wordt de weg voor het publiek opengesteld. Het handelsverkeer tusschen beide landen bedraagt ongeveer 4½ millioen pond per jaar. De afstand tusschen Antwerpen en Rotterdam zal in drie uren worden afgelegd, dus in nog minder dan een derde van den tijd dien men er tegenwoordig voor noodig heeft.

Het tarief van den spoorweg is vastgesteld: eerste klasse *f* 4,70, tweede klasse *f* 3,80 en 3de klasse *f* 2,80. De prijzen per stoomboot waren: 1e plaats *f* 8 90, 2de *f* 9,10 en 3de *f* 4; terwijl die per diligence *f* 6,40 was. Het tarief der maatschappij, dat door de regering is goedgekeurd, is 25 pCt. hooger dan dat der Belgische spoorwegen. — De hoofdweg gaat bijna in eene regte lijn van Antwerpen naar het Hollandsche Diep, dat als de geschiktste plaats tot inscheping naar Rotterdam geacht wordt.

— Uit Parijs meldt men, dat aldaar is overleden de baron *van Huissen van Kattendyke*, oud-minister van buitenlandsche zaken van den Koning der Nederlanden. Hij had den ouderdom van 71 jaren bereikt.

— Volgens de jongste berigten van Java, is in de residentie Madioen door overstroomingen hier en daar schade veroorzaakt aan dammen, bruggen en gewassen.

— Te Samarang is in den ouderdom van 107 jaren overleden de voormalige kapitein der dragonders en ingebeij van Grogol, raden *Merto Negoro*, een afstammeling der inlandsche regenten.

AMSTERDAM, 16 Mei.

Eergisteren is de huisvrouw van *A. M. Groenteman*, geboren *Loonstein*, wonende in deze stad op Marken, no. 214, verlost van drie welgeschapen kinderen, twee zoons en eene dochter. Opmerkelijk is het dat tusschen de geboorte van elk der drielingen eenige uren verliep. De moeder, 28 jaren oud, had reeds aan vier kinderen het leven geschonken.

LEIDEN, 14 Mei.

Men verneemt dat door heeren curatoren der Leidsche hoogeschool bij den gemeenteraad van Leiden aanvrage is gedaan, om te mogen beschikken over het plein der kleine Ruïne, ten einde langs het Rapenburg daarop te plaatsen een gebouw ten dienste van het onderwijs in de schei-, natuur- en ontleedkundige wetenschappen.

UTRECHT, 15 Mei.

In de voormiddag-godsdienstoefening herdacht gisteren de hoogleeraar *H. E. Vinke* op plegtige wijze de vervulling zijner vijfentwintigjarige dienst als Evangeliedienaar hier ter stede, met het houden eener leerrede over Joh. 21.

LEEUWARDEN, 15 Mei.

Op nieuw zijn 73 runderen, door longziekte aangetast, gedood. — Totaal sedert Dec. 1849: 10,800 runderen.

— In de op Donderdag alhier gehoudene vergadering van den gemeenteraad, was o. a. ingekomen eene missive van den luit. kol. garnizoens kommandant van het korps jagers te paard alhier, betrekkelijk de vermeerdering van lokaliteit voor dat korps, hetwelk ingevolge koninklijk besluit eene reorganisatie zal ondergaan. — Burgemeester en wethouders werden, overeenkomstig hunne voorstellen, met algemeene stemmen gemagtigd tot het bevorderen van eenige vereischte inrigtingen enz., zoo als: *a.* het provisioneel inrigten van de turfschuur enz. voor paardenstal en den kavalleriestal weder voor 236 paarden te bestemmen; *b.* het verstrekken van woningen aan gehuwden welke niet in de kazerne kunnen wonen; *c.* het bouwen van een' ziekenstal, werkplaatsen enz.; *d.* de inrigting van het thans ongebruikte huis op de Oosterkade, tot twee stallen voor zieke paarden; *c.* de voorziening in lokalen voor bureau en bibliotheek; *f.* de overbrenging van het magazijn van wapenen en kleeding naar den zolder van den noordelijken vleugel der kazerne.

In de buitengewone vergadering van den gemeenteraad op heden is met 13 tegen 3 stemmen besloten dat in den ter dezer stede voor het garnizoen van het korps jagers te paard in te rigten kavalleriestal van ijzer zullen worden vervaardigd alle daarvoor vatbare en aldaar behoorende voorwerpen, als: voerbakken bij de ruiven enz., omtrent welk beginsel in de vorige vergadering de stemmen hebben gestaakt.

— Volgens de voor dit jaar opgemaakte staten voor de provinciale belasting op het rundvee, tot hoeding van schadevergoeding en uitkeering ter zake de heerschende longziekte, ingevoerd bij kon. besluit van den 22sten Dec. 1853 (*Staatsbl.* no. 133), bedraagt het cijfer daarvan in de gemeente Leeuwarderadeel 8875 stuks, het jong vee daaronder begrepen, ter getauxeerde waarde van *f* 627,653.50.

ASSEN, 15 Mei.

Het openbaar ministerie heeft heden morgen in de bekende vordering der stad Assen tegen *A. Pelinck* te Zuidlaren en *A. ten Oever* te Assen, als markt- of veengenooten van Zeijen, conclusie genomen tot toewijzing der ingestelde vordering tot betaling van afvaartsgeld langs de Asserwijke, en niet-ontvankelijk-verklaring of wel ontzegging van de gedane reconventionele vordering tot schadevergoeding. De uitspraak in deze voor de stad zeer belangrijke procedure is bepaald op den 19den Junij e.k.

— De werkzaamheden aan het nieuwe Drentsche Middenkanaal gaan nog steeds ijverig voort. Ruim 800 man vinden hieraan geregeld werk, terwijl nog tal van handen ontbreken, daar men hoopt vóór den aanstaanden winter tot Odoorn gekomen te zijn.

— Den 12den had te Borger eene vergadering plaats van de heeren burgemeesters van de gemeenten van Gieten tot en met Koevorden, ten einde te beraadslagen over den te leggen Mac-adam-weg van Gieten naar Koevorden over de gemeenten Gasselte, Borger, Odoorn, Emmen, Sleen en Dalen. In die streken hoopt men zeer, dat eerlang deze gewigtige onderneming ten uitvoer moge gebragt worden.

Staten der provincie Groningen.

Zitting van Dingsdag den 16den Mei.

De voorzitter opent deze buitengewone Staten-vergadering in naam des Konings.

Er waren 43 leden tegenwoordig. Afwezig: de heeren REINDERS en ROEMELING, die kennis gaf, dat hij door huiselijke omstandigheden verhinderd werd deze vergadering bij te wonen.

Vóór andere werkzaamheden had de loting plaats voor de afdeelingen, waarvan de uitslag was, dat tot de eerste afdeeling behooren: de heeren DIJKHUIS, WELT, TONCKENS, HOMAN, KUIPER, S. P. V. D. TUUK, BROUWER, VENEMA, V. SLOOTEN, DE SITTER, AALFS, V. SWINDEREN, LOHMAN, REINDERS en ROEMELING; tot de tweede: de heeren BRONGERS, GROENMAN, BORST, VOS, LAND, SMID, HOOITES, ALLERSHOFF, SCHILTHUIS, V. ITTERSUM, HEERES, VELTMAN, MESDAG, H. B. ONNES en V. ROIJEN, en tot de derde afdeeling: de heeren TIGCHELAAR, HOUWING, NOORDHOF, WICHERS, WIERTSEMA, BOUMAN, DE HAAN, M. V. D. TUUK, R. A. QUINTUS, ENGELKENS, C. J. ONNES, PICCARDT, DIEPHUIS, BONTHUIS en J. W. QUINTUS.

Wordt voorgelezen eene missive van den minister van binnenl. zaken, d.d. 20sten April, geleidende afschrift van 's Konings besluit van den 17den bevorens, houdende magtiging tot het buitengewoon bijeenroepen der Staten van Groningen. — Voor notificatie aangenomen.

Aan de orde is 1) Het verslag der gecombineerde commissie uit de Staten van Friesland en Groningen tot gedeeltelijke inpoldering der Lauwerzee. — Uit hoofde deze stukken zijn gedrukt en aan de leden rondgedeeld, wordt besloten ze niet te lezen en ze naar de afdeelingen te verzenden. [Zie een uittreksel uit dat verslag in onze Courant van den 5den Mei.]

2) Voordragt van Ged. Staten d.d. 6den April, betreffende een gewijzigd concept-reglement op het toezigt der wegen, en dito, d.d. 27 April, geleidende eene missive van den minister van binnenl. zaken, betreffende bedoeld concept-reglement. — Gelijk besluit.

3) Voordragt van Ged. Staten, d.d. 11den Mei, houdende een ontwerp-reglement van het waterschap Euvelgunne. — Bij besluit der Staten van den 9den Nov. is vergunning verleend tot de oprigting van dat waterschap, is sedert door Ged. Staten mede magtiging verleend tot de oprigting van een' wind-watermolen en de eerste zamenstelling van het bestuur overeenkomstig art. 35 van het grondreglement geregeld. Door de Staten werd echter toen besloten het ingezonden ontwerp-reglement aan te houden totdat het reglement voor het hoofdzijlvest zou zijn vastgesteld. Daar het bestuur zich echter op nieuw tot Gedeputeerden heeft gewend om zoodra mogelijk weder deze zaak aan de overweging der Staten te onderwerpen, hebben zij ook daartoe 's Konings magtiging gevraagd en verwachten zij, dat aan ingelanden het middel zal worden verschaft, om de reeds verleende vergunning tot oprigting van een waterschap effect te doen sorteren. — In handen eener commissie gesteld, bestaande uit de heeren DE HAAN, DE SITTER, V. ROIJEN, VAN SWINDEREN, M. V. D. TUUK en VENEMA.

Niets meer aan de orde zijnde noodigt de voorzitter de Staten uit om over te gaan tot de benoeming van voorzitters, ondervoorzitters en rapporteurs van de afdeelingen, en stelt voor de vergadering te adjourneren tot Dingsdag.

De heer DIEPHUIS wenschte liever eene vergadering op morgen, als wanneer de leden bijeen zouden blijven, wat bij een uitstel van eene week welligt niet het geval zou zijn.

De voorzitter zou dit toestemmen, als de vergadering tot middel moest dienen om de leden bijeen te houden, maar acht het overtollig, als de tusschentijd gebezigd wordt om de werkzaamheden te verrigten. Is echter de tijd van eene week daarvoor te lang, dan stelt hij voor de volgende zitting te houden op aanstaanden Vrijdag, des morgens te 11 uur.

Hiertoe wordt na eenige verdere discussie besloten.

GRONINGEN, 18 Mei.

Bij arresten van het provinciaal hof van Groningen van den 17den Mei 1854, zijn 1) H. W., scheepstimmermansknecht te Groningen, wegens twee diefstallen, gepleegd in de werkplaats van- en jegens zijnen meester, bij wien hij, als handwerksman, voor loon in dienst was, veroordeeld tot correctionele gevangenisstraf voor den tijd van *twee* jaren; 2) J. B. R. en J. H. v. D., arbeiders te Saaksum, wegens diefstal bij nacht van een schaap, door middel van buitenbraak in een gebouw, te Oldehove verklaard eerloos, en voorts veroordeeld ieder tot tuchthuisstraf voor den tijd van *vijf* jaren, en 3) T. B., arbeidster, wegens diefstal van een' schotel met spek, bij nacht, in een bewoond huis, veroordeeld tot correctionele gevangenisstraf voor den tijd van *één* jaar.

— Omtrent de longziekte zijn heden geene nadere berigten ingekomen.

— J.l. Zaturdag, is zekere landbouwer BEREND WEVER, wonende te *Emmen*, van den balk in de schuur zijner behuizing gevallen, aan welks gevolgen hij kort daarna is overleden. Hij was een man van middelbare jaren en laat eene vrouw met een' zoon na, welke bij eenen goeden wil in de behoefte zijner moeder kan voorzien.

PROGRAMMA der **Tentoonstelling** door de **afdeeling *BEERTA***, van het GENOOTSCHAP ***ter Bevordering van Nijverheid***, gevestigd te ***ONDERDENDAM.***

In het Programma dezer tentoonstelling, die op den 26sten Mei e.k. te *Winschoten* zal worden gehouden, is eene misstelling ingeslopen. In art. 7 nl. sub 3° wordt eene premie uitgeloofd van *f* 7.50 of een aandenken van die waarde voor de beste vaars beneden 3 jaren, *die gekalfd heeft;* voeg bij: „of dragende is." Zie overigens dat Programma in zijn geheel in de *Groninger Courant* van den 5den Mei.

De groote ontdekking van den heer *Payerne*, de scheepvaart onder de zee door, zal nu in praktijk gebragt worden. Het geheim bestaat in de ontdekking van een middel, waardoor kunstmatige lucht in genoegzame hoeveelheid voortgebragt wordt, om veertien man in staat te stellen, dat zij vier uren ongehinderd onder het water adem halen. Eene merkwaardige proef werd reeds te Marseille genomen, waar dr. *Payerne*, in gezelschap van drie matrozen en in tegenwoordigheid van eenige honderden toeschouwers, op den bodem der zee ging, op aanmerkelijken afstand weder opsteeg en de geschutpoorten van een oorlogsschip beklom, zonder door de manschap bemerkt te zijn. Men spreekt er reeds van, om eene flotille onder de zee van kleine boten, waarvan ieder twintig man bevatten zal, voor de Zwarte zee te organiseren. Niet de minste beroering der zee schijnt de nadering van zulk een schip aan te duiden. Men voedt ook veel hoop op de groote voordeelen, welke uit deze nieuwe ontdekking zullen voortkomen om de tot hiertoe onbekende diepten van den oceaan nader te leeren kennen.

(*Ingezonden.*)

Naar wij vernemen, heeft dr. MEIJBOOM dezer dagen een' zeer interessanten brief ontvangen uit Amsterdam, geteekend door zekeren S. v. W. en uit naam van velen hem toegezonden. Daarin bedreigt men hem en zijne familie bij hunne komst in de hoofdstad met een' louterenden waterdoop en wel als 't duister is. 't Is niet twijfelachtig *wat* hiermede bedoeld wordt. De Amsterdammers, zegt de schrijver, zijn geduldig, maar wreed, en hij besluit zijn' brief met den zeer christelijken wensch, dat Gods donder dr. MEIJBOOM treffen moge.

Deze letteren leveren op nieuw eene aardige bijdrage tot de geschiedenis der zoogenaamde anti-revolutionaire partij. We zien nu welk een indruk de uitspraak van 't provinciaal kerkbestuur op de vrienden van mr. GROEN V. PRINSTERER gemaakt heeft. Daar ze nu bemerken, dat er niets aan te doen zal zijn en hunne Christelijke protesten niet baten kunnen, weten ze hunne Christelijke woede niet beter lucht te geven dan door laffe bedreigingen en gemeene straattaal. We gelooven wel, dat mr. GROEN tegen deze gevolgtrekking zal opkomen, als zijnde zulke dingen in strijd met de Christelijke verdraagzaamheid, maar we vragen eens, wat er wel van de orthodoxen in Nederland, na aftrek van 't scheldend-dreigend gedeelte zou overblijven.

We nemen dus de vrijheid mr. GROEN geluk te wenschen met zijne partij; geluk, dat hij niet alleen in Groningen, maar ook in Amsterdam zulke hoogst waakzame en ijverige, zoo zeer humane agenten heeft. Als de Christelijke liefde zóó reinigend en louterend wordt, dan zal Nederland spoedig van alle ketters en godloochenaars ver-

loot worden, en 't zal voor altijd gedenkwaardig zijn, dat men in de 19de eeuw op 't lumineus idée is gekomen, de ketters niet meer te verbranden — foei, hoe onchristelijk — maar ze eenvoudig met water te genezen. —

We zouden hier nog vele stichtelijke overdenkingen kunnen bijvoegen, maar liever stellen we den heer KOOLSBERGEN voor, deze nieuwe reinigings-methode in een bijzonder uur met zijne kweekelingen te behandelen. En zoo ze welligt voor den heer K. te hoog is, dan bevelen wij de overweging daarvan als een waardig onderwerp aan voor alle nog te houden soirées chrétiennes, waar de heeren niet al te slaperig en de dames niet al te zenuwachtig zijn.

GELASINUS.

Theater.

Wij meenen de tolk van velen te zijn, Mijnheer de Redacteur, indien we ons een weinig geërgerd gevoelen over de waarlijk *al* te galante en patethische verslaggevingen, welke men in uwe kolommen plaatst omtrent den *salon des variétés* van den heer DUPORT. De ouden zeiden: *est modus in rebus*, en dit moest onder anderen voor den laatsten verslaggever in dezen een regel zijn geweest. Het was er eene opeenhooping van rethorische uitroepen, van sentimentele phrasen, van enthusiasme enz., als of het gansche personeel van den *salon* slechts bestond uit MOLIÈRES, TALMA'S, SNOEKS of RACHELS. Wij zijn even gevoelig als elk ander voor al het schoone van een bestudeerd gebarenspel, voor eene goede uitspraak naar de regels der kunst en voor al die innemende hoedanigheden der dramatische welsprekendheid; maar om zóó hoog den toon aan te slaan over een' *salon de variétés*, wiens hoofdstudie voorzeker niet anders is of ten minste moest zijn dan de vaudeville en het ligte drama, dunkt ons is voor de heeren acteurs eene parodie en stelt ons in gevaar van bij anderen eene gedachte aan verblufte provincie-gevoeligheid te verwekken.

De heer DUPORT, dien men voorzeker in de eerste plaats het compliment had moeten maken over de voortdurende zorg, die hij besteedt tot de betere inrigting van zijne waarlijk goede onderneming, flaeert zeker niet met zijn gezelschap op de volmaaktheid in de hooge tragedie, die toch alleen in meer beperkten zin, aanspraak zou kunnen maken op eenige regels van de soort van lofdicht van M. L.

Neen, in eene akademiestad, waar fijne aesthetische kritiek scherper dan elders moet toezien en omzigtiger zijn gevoelen publiek maken, daar wordt het ergerlijk, daar wordt het uitdagend, indien men, met terzijdestelling van gebreken, die hinderlijk zijn, niets dan bombastische en al te hartstogtelijke declaratiën van goedkeuring heeft aangeheven.

Φίλος πόνου.

Kerknieuws.

KOEVORDEN, 15 Mei. Gisteren vierde onze waardige predikant *Pelinck* zijne vijfentwintigjarige evangelie-dienst; zijn tekst was 1 Sam. 7 vs. 12 tweede gedeelte; diep was zoowel z.w.e. als de gemeente getroffen. Ter gedachtenis aan dezen gedenkwaardigen dag, werd z.w.e. door den kerkeraad met eene prachtige schilderij geschonken, voorstellende het laatste avondmaal in eene vergulde elegante lijst, als blijk van aller toegenegenheid. Moge z.w.e. nog lang herder dezer gemeente zijn!

— Het collegie van kerkvoogden en notabelen te *Scheemda* heeft besloten, om tot verhooging van de kleinste predikants-tractementen eene jaarlijksche bijdrage van *f* 7 te contribueren.

— Te Stroobos is uit het vroeger gemaakte viertal tot herder en leeraar dezer gemeente beroepen de weleerw. heer *van Goor*, predikant bij de Chr. Afges. gemeente te Aduard.

ZEETIJDINGEN.

GRONINGEN, 16 Mei. Vertrokken de nieuwgebouwde schoonergaljoot Wierdina Hinderika, kapit. *H. Meesenbroek*, van Groningen, op avontuur, en het kofschip Karsina, kapit. *J. Waterborg*, van Groningen, gedestineerd met haver naar Londen.

GRONINGEN, 18 Mei. Binnengekomen het nieuwgebouwde schoonerschip Jantje Wilkens, kapit. *E. R. Hotze* van Veendam, groot pl. m. 90 last, gebouwd bij *F. Bok* aldaar.

Binnengekomen te Amsterdam den 11 Mei, kapit. *Broekema* Maria en *van Dijk* Eva Hinderika, beide v. Stolpemunde; *Scholten* Alida Ikina, den 14den *v. d. Wal* Froukje, *v. Sluis* Tjakina en *Jager* Wilmina, alle 4 v. Koningsb.; *Brouwer* Lumiena, v. Pillau; *Scholtens* Henderika, v. Dantzig; *Ebling* Egberd. Annachina, v. Hamb.; *Schoon* Jacobus Cornelius en *Heins* Georgina, beide v. Bremen; *Lodewijks* Arendina Sophia, v. Norden; den 15den *Karst* Lambertha, v. Hartlepool; *Scherpbier* Jeltina, v. Koningsb.; *Dekker* Annechina, v. Pillau; den 16den *de Boer* Henriette, v. Odessa; *Engelsman* Dina Marchina en *Kuiper* Hendrika Hillechiena, beide v. Dantzig; *Koerkamp* Zeelust, v. Altona. — Te Texel den 14 Mei, *Kaspersma* Eendragt, v. Londen. — In het Vlie den 13 Mei, *van Sluis* Annechina, v. Koningsbergen. — Te Helvoet den 13 Mei, *Smits* Elisab. v. Leyden, v. Koningsb.; den 14den *Heeres* Susanna, den 15den *Peper* Alida, *Brakke* Hillechina, *Mooi* Renske, *Jonker* Thia en *Poelman* Amicitia, alle 6 v. Libau; *Groenewold* Afina Jonker, v. Stettin. — Te Brielle den 13 Mei, *Colle* Jonge Pieter, v. Koningsb.; *Karst* Martha Alida, v. Dantzig; den 14den *Deen* Gesina Elsina en *van Wijck* Jenny, beide v. Libau; *van Laten* Annegiena en den 15den *v. d. Star* Maria, beide v. Windau. — Te Vlissingen den 14 Mei, *Duit* Fennegina, v. Koningsbergen. — Te Buenos Ayros den 4 Mei, *Meppelder* Thetis, v. Antwerpen, den 13den *Losschen* Geertruida, v. Cadix. — Te Hong Kong voor den 25 Mei, *de Jonge* Malvina, v. Batavia, om eene lading voor Hobart Town in te nemen. — Te Sante Cruz den 25 April, *Korte* Hendrika Margretha, v. Londen. — Te Napels den 7 Mei, *Mink* Sielife en den 8sten *Eefting* Harmanna, beide v. Amst. — Te Cevita Vecchia den 6 Mei, *Gnodde* Jonge Walrave, v. Rotterdam. — Te Lissabon den 2 Mei, *de Boer* Helena Catharina, v. Amst. — Te Leith den 12 Mei, *Munneke* Baudina, v. Harlingen. — Te North Shields den 12 Mei, *Cappen* Neptunus, v. Harlingen. — Te Harburg den 14 Mei, *Mulder* Goede Verwachting, v. Delfzijl. — Te Bremerhaven den 13 Mei, *Top* Onderneming, v. Dantzig. — Te Kiel den 13 Mei, *Bolhuis* Gezina, v. Amst. — Te Bolderaa den 10 Mei, *Wolkammer* Ida, v. Delfzijl. — Te Swinemunde den 11 Mei, *Kolk* Jonge Boil, v. Londen; den 12den *Potjewijd* Alida Elisabeth, v. Bordeaux; *Wegener* Anna Geertruida, v. Malaga; *Kars* Roelfina, v. Antwerpen; *Donema* Renske Hooites en *Helmers* Hendrika Roelina, beide v. Amst.; *Lindeboom* Gesina, v. Londen; *de Jonge* Weldaad, v. Liverpool; *Sap* Gezina Reina, v. Liverpool; den 13den *Faber* Joh. Mulder, v. Rotterdam. — Te Pillau den 10 Mei, *Scherpbier* Elsje, v. Hull.

Binnengekomen in het Vlie den 15 Mei, kapit. *Visser* Trijntje, v. Koningsb.; *Kwint* Johanna, v. Ribe; *Bernardus* Agatha Hendr., v. Weile; *Coerkamp* Zeelust, v. Altona. — Te Helvoet den 16 Mei, *Veenhuizen* Adriana en *Vaalman* Catharina, beide v. Memel. — Te Maassluis den 16 Mei, *Hazewinkel* Bernardus, v. Sunderland. — Te Vlissingen den 15 Mei, *de Groot* Lucas Wildervank, v. Memel; *Waterborg* Fennechiena, v. Sunderl. — Te Genua den 11 Maart, *Stenger* Anna Margaretha Adriana, v. Amst. — Te Malaga den 2 Mei, *Sprik* Grietina Hillegina, v. Newport. — Te Londen den 13 Mei, *de Groot* Twee Zusters en *Konterman* Vr. Renske, beide van Workum; den 15den *Oldenburger* Catharina, v. Memel; *Mienke* Engelina Meinderdina, v. Groningen. — Bij Deal den 13 Mei, *Schenk* Aidina Anna Susanna, v. Amst. n. Suriname. — Bij Dungeness den 12 Mei, *Mulder* Christ. Hendrika, v. Amst. n. Dublin. — Bij Folkestone den 13 Mei, *de Boer* Gezina, v. Rotterd. n. Belfast. — Te Lynn den 12 Mei, *Mulder* Vriendschap, van Pillau.

Vertrokken van Amsterdam den 13 Mei, kapit. *Schaap* Jan Jacob, n. Bristol; *Meijer* de Vr. Geertina, n. Koningsb.; *Dirks* Fenna, *Poppen* Nanny Johanna, den 15den *Heins* Vijf Gebroeders, *Krook* Twee Gebroeders en *Krook* Eensgezindheid, alle 5 naar Bremen; *Panjer* Gezina, n. Stettin; den 16den *Zuiderduin* Anna Maria, n. Havanna. — Van Texel den 15 Mei, *Doewes* Harmonie, n. Yarmouth. — Van Helvoet den 14 Mei, *Bakker* Henriette Maria, n. Londen. — Van Maassluis den 15 Mei, *Plukker* Anna, n. Glasgow. — Van Falmouth den 18 Mei, *van Driesten* Merwede, v. Galatz en *de Haan* Henriette, v. Odessa, beide n. Londen. — Van Hartlepool den 12 Mei, *Stuit* Beerta Hendrika, n. Alexandria. — Van Harburg den 13 Mei, *de Weerd* Flekke Jouver, n. Cadix; den 15den *Emmelkamp* Annechina, n. Elbing. — Van Kiel den 13 Mei, *Bolhuis* Gesina, n. Flensburg. — Van Travemunde den 13 Mei, *de Haan* Agneta Juliana, n. Memel; *de Boer* Fenna, n. de Oostzee. — Van Dantzig den 9 Mei, *Slinger* Gesina, n. Boulogne; den 10den *Tunteler* Christina Christina, n. Bremen. — Van Pillau den 11 Mei, *de Groot* Concordia, n. Amst. — Van Memel den 8 Mei, *Kuipers* Alida Schuringa, n. Schotland; *Meinders* Johanna, n. Arbroath; den 9den *Naatje* Alberdina Edzina, n. Hull; *Glim* Hendr. Marg., n. Engeland. — Van Bolderaa den 9 Mei, *de Grooth* Cath. Elisab., n. Harlingen; *Dommering* Fivel, n. Londen; *Mellema* Hermanus Hesselaar, n. Holland; den 11den *Schut* Gesiena en *Tiktak* Jantina Fennechina, beide n. Dundee; *Dekker* Epimachus, n. Londen; *Poort* Catharina, n. Amst.; *Korfker* Anna Martha, n. Elseneur.

Vertrokken van Venetiën den 9 Mei, kapit. *Engelsman* Elisab., n. Antwerpen. — Van Queenstown den 13 Mei, *Wever* Henriette, n. Liverpool. — Van Liverpool den 15 Mei, *Hofkamp* Hortense, naar Antwerpen.

Zeilklaar te Venetiën den 9 Mei, kapit. *Engelsman* Elisabeth, n. Antwerpen. — Te Liverpool den 12 Mei, *Heddes* de Vlijt, n. Rotterdam; *Hofkamp* Hortense, n. Ostende. — Te Newcastle den 12 Mei, *Bekkering* Catharina, n. Barcelona; *Das* Hermanna Das, n. Koppenhage; *Westenborg* Dieweidina, n. Hebroe.

In lading te Londen den 12 Mei, kapit. *Prak* Rensina, n. Dantzig.

ZOUTKAMP, 17 Mei. Binnengekomen den 15 Mei, kapit. *Jonkhoff* Eendragt, van Noorwegen; *Beukema* de Marne, van Konstantinopel.

Zeilklaar den 15 Mei, kapit. *Meezenbroek* Wierdina Hindrika, naar Archangel.

OOSTMAHORN, 17 Mei. Binnengekomen den 16 Mei, kapit. *Bunger* de Bruderliebe, van Hamburg naar Dockum; *Siemers* Gesiena en *Mudder* Vrouw Stina, beide van Bremen naar Amsterdam; *Dirks* Sjouke, van Hamburg naar Dockum; den 17den *Arends* Gesiena, van Horumersiel naar Amsterdam.

Vertrokken den 15 Mei, kapit. *Jenkens* Jahe, naar Ipswich, den 17den *de Jonge* Jantina, naar Londen, *Waterborg* Karsina, naar Ipswich, alle 3 van Groningen.

Zeilklaar den 17 Mei, kapit. *Visser* Hillegonda Maria, van Dockum naar Noorwegen.

DELFZIJL, 17 Mei. Binnengekomen den 14 Mei, het Hamburger barkschip *Maria*, kapit. *E. G. Wilder*, van Odessa; *v. d. Molen* Jantiena, van Emden; den 15den *Rozeboom* de Onderneming, van Loga; *Stuitje* Jochemiena, *Bolmeijer* Uit Vriendschap en *Koens* de Jonge Rudolf, alle 3 van Bremen; *Forma* Antje, van Leer; *Wattum* Henderika, van Oudsoen; den 16den *Vreeman* Jantje Tina, van Baltrum; *Schuitema* Eendragt, van Oudsoen.

Vertrokken den 14 Mei, kapit. *Köhler* Christina, naar Memel; den 16den *v. d. Molen* Jantiena, naar Emden.

Volgens brief van kapit. *H. R. Post*, voerende het schip Ettje Berg, in dato Galatz den 23sten April, was hij aldaar met nog 6 andere Nederlandsche schepen, die even als hij, ten gevolge van het verbod van uitvoer van granen, geene lading konden krijgen. Kapit. *Post*, was den 8sten April aldaar gearriveerd en moest er volgens den lastbrief 35 dagen vertoeven, alvorens met eenig regt zonder lading te kunnen vertrekken. Het schip Hillechiena, kapit. *S. B. Hooghoudt*, zou waarschijnlijk in den loop der week van Galatz vertrekken, met of zonder lading. Een ander Groninger schip had aldaar reeds 3 maanden gelegen en wist nog van geen vertrek. Het brievenverkeer werd door de Russen zeer bemoeijelijkt.

Volgens brief van kapit. *H. Muller*, voerende het schip Antje Brons, in dato Odessa den 28sten April, hadden de schepen der verschillende natien, die aldaar tijdens het bombardement in de Pratika-haven lagen, slechts eenige onbeduidende schade aan de tuigagie bekomen, daarentegen waren ongeveer 100 Russische schepen, die mede aldaar lagen, totaal vernield. Bij den aanvang van het bombardement werden de kapiteins der vreemde handelsschepen van hunne schepen gehaald en in een ledig korenmagazijn opgesloten, doch na verloop van twee dagen weder ontslagen.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

11 Mei. v. Ingen, Maria Catharina, v. Liverp. n. Koningsb., m. zout.
Visser, Eensgezindheid, v. Amsterd. n. de Oostz., m. ballast.
Giezen, Libra, v. Liverpool n. Koningsbergen, m. zout.
Blok, 4 Gezusters, v. Grangem. n. Koppenhage, m. ijzer.
Brouwer, Argo, v. Harlingen n. de Oostzee, m. ballast.
12 —— Reinders, Jacoba Gezina.
13 —— Brouwer, Harmina, v. Reval n. Maas, m. rogge.
Winther, Alpha, v. Amsterdam n. de Oostzee, m. ballast.
Smith, Alegonda Rensina, v. Riga n. Dundee, m. vlas.
Mulder, Drie Gezusters, v. Riga n. Harlingen, m. balken.
Hazewinkel, Roelf Giezen, v. Limekiln n. Koppenh., m. st.k.
Jager, Jeanne Agathe, v. Koningsb. n. Hull, m. hennep.
Slinger, Gezina, v. Dantzig n. Boulogne, m. hout.
Potjewijd, Afiena, v. Dantzig n. Leith, m. tarwe.
Konter, Jonge Brechtus, v. Reval n. Amsterd., m. rogge.
Rostee, Vrouw Houwina, v. Lissabon n. de Oostz., m. zout.
Roskamp, Luna, v. Stockton n. Dantzig, m. cokes.
Roelfsema, v. Bolhuis, Roelfina Gezina, v. Riga n. Dundee, (m. vlas.
Meinders, Johanna, v. Memel n. Arbroath, m. vlas.
Kuipers, Alida Schuringa, v. Memel n. Dundee, m. vlas.
Vos, Anna Lucia, v. Stettin n. Macduff, m. bouken.
Mulder, Afina Agatha, v. Arensburg n. Maas, m. rogge.
Schaap, Frederik, v. Riga n. Maas, m. rogge.

De Wind den 11 Mei, N.; den 12den N.N.W.; den 13den Z., N., Z.; den 14den N.W.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 17 Mei. Van Archangel op Amst., is alhier bevracht tot *f* $72\frac{1}{2}$ per roggelast, met *f* 30 per last vergoeding voor den kapitein, ingeval van afwijzing en niet bekoming der lading door oorlogsomstandigheden.

HELSINGOR, 12 Mei. De kof Jantina Jekkina, kapit. *Kieft*, van Memel naar Londen met hout, is gisteren door een onbekend Noorweegsch schip aangezeild, heeft den bazaanmast verloren en is heden in onze haven gekomen.

223ste STAATSLOTERIJ.
Prijzen van *f* 100 en daarboven.
Trekking der Derde Klasse.

1ste Lijst. No. 1613 een prijs van *f* 2500. No. 17818, 10034 en 14074 ieder een prijs van *f* 1000. No. 6702, 9053 en 16747 ieder een prijs van *f* 400. No. 17815 een prijs van *f* 200. No. 13211 en 14607 ieder een prijs van *f* 100. — *2de Lijst.* No. 3371 een prijs van *f* 25,000. No. 2316 en 366 ieder een prijs van *f* 1250. No. 4121, 11834, 18790 en 19775 ieder een prijs van *f* 1000. No. 2775, 1288, 17245 en 18817 ieder een prijs van *f* 200. No. 863, 82 en 10311 ieder een prijs van *f* 100. — *3de Lijst.* No. 19250 een prijs van *f* 5000; No. 13928, 13644 en 12922 ieder een prijs v. *f* 1000; No. 11111, 12608, 12778, 16143, 17536 en 17649 ieder een prijs van *f* 400; No. 6981 en 7442 ieder een prijs van *f* 200; No. 1118, 6950, 8001, 15017 en 16815 ieder een prijs van *f* 100.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 12den tot en met den 18den Mei 1854 zijn te *Groningen* geboren 13 zoons en 16 dochters; gehuwd 18 paren; overleden 9 ouden en 5 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.
GRONINGEN, 16 *Mei*.

TARWE.		Veen	64 ℔ *f* 7,40	Witte Voer 40 ℔ *f* 4,70
Oude	70 ℔ *f*	»	66 » » 7,80	Zw. Voer 36 » » 4,05
N. Oml.	68 » » 11,40	GERST.		» 38 » » 4,25
»	70 » » 12,10	Winter	54 ℔ *f* 5,60	» 40 » » 4 45
»	72 » » 12,70	»	56 » » 6,00	» 42 » » 4,65
» Old.	68 » » 11,10	»	58 » » 6,40	BOONEN
» »	70 » » 11,70	Zomer	54 » » 5,05	Paardeb. *f* 7, *f* 7.60
» »	72 » » 12,30	»	56 » » 5,45	ZADEN, ENZ.
» »	» »	Knobbe	60 » » 6,25	Old. Koolz. *f*
ROGGE.		»	62 » » 6,65	Oml. dito *f*
Inl.	64 ℔ *f* 9,60	HAVER.		Oostfr. dito *f*
»	66 » » 10,00	Dikke	36 ℔ *f* 4,30	Zomerzaad *f*
»	68 » » 10,40	»	38 » » 4,50	G. Mosterdz. v. *f*
»	70 » » 10,80	»	40 » » 4.70	Lijnzaad *f* a *f*
»	» »	»	42 » » 4,90	Dederzaad *f*
BOEKWEIT.		»	44 » » 5 05	GrGortpm. *f* 10,10.25
Gr. Zd.	64 ℔ *f* 7 80	»	46 » » 5,20	Par. 100N. ℔ *f* 14,25 tot
» »	66 » » 8,20	»	48 » » 5,40	*f* 14,50
» »	68 » » 8,60	»	50 » » 5,60	Raapolie p.v. *f* 37,50
» »	64 » » 7.50	Witte Voer	36 » » 4,30	Prijs der Boter
Zw. Zand	66 » » 7,90	»	38 » » 4,50	Hooiboter ¼ ton *f* 15
				Nieuwmelksche *f*

Tarwe met weinig handel in een doen. — Rogge en Boekweit aan gebruikers als voren verkocht. — Gerst aan benoodigden bijna in een doen. — Dikke en Voer-Haver vond meerder kooplust, Zwarte in een doen. — Boonen in een doen. — Koolzaad stil.

ROTTERDAM, 15 *Mei*. Tarwe: Zeeuws., Vlaams. en Overm. was heden bij redelijken aanvoer tot 10 cents lager wel te verkoopen; goede en puike *f* 14,70 a *f* 15,40; mindere *f* 13 a *f* 14,50; Roode soorten meerendeels lager verkocht; 163 ℔ Hoogl. Kleefsche *f* 480, *f* 485; 159, 160, 162, 163 ℔ Bovenl. Ris *f* 440, *f* 445, *f* 450, *f* 455; 163 ℔ dito *f* 465; 155 ℔ Jar. Pommersche *f* 450; 154 ℔ O. Bovenl. *f* 400; 155 ℔ Sandom. *f* 430. — Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams., 10 cts. lager, *f* 11 a *f* 12,40; voorts 152, 153 ℔ Amerikaans. *f* 350, *f* 360; 151 ℔ dito *f* 345, *f* 350, *f* 353; 147, 153 ℔ Pommersche *f* 330, *f* 345; 145, 146, 150 ℔ Eupatoria *f* 315, *f* 318, *f* 335; 147 ℔ Pruiss. *f* 325; 141, 142 ℔ Arch. *f* 316, *f* 318; 150 ℔ Windau *f* 338. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter *f* 6,50 a *f* 7; dito Zomer, 10 cts. hooger, *f* 5,70 a *f* 6,60. — Haver: Zeeuws. en Inl. Korte *f* 4,40 a *f* 5,50; dito Lange *f* 3,50 a *f* 4,80. — Boekweit, op 140 ℔: N.-Brab. *f* 260, *f* 262, *f* 265; Roozend. *f* 262; Grootbrab. *f* 260, *f* 263, *f* 264, *f* 265; Oostvries. Veen *f* 250, *f* 256; Holst. *f* 245, *f* 255. — Erwten: Zeeuws. Groene *f* 9,25 a *f* 10; groote dito *f* 10 a *f* 11,25; Geldersche Graauwe *f* 13 a *f* 15. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte *f* 9,50 a *f* 14; dito Bruine *f* 10 a *f* 14,25; dito Paardenboonen, 10 cents lager, *f* 7,20 a *f* 7,80. — Koolzaad: gewoon Zeeuwsch gestort 65 p. vl.; puik Flakkeesch 66 p. vl. in zakken.

ROTTERDAM, 16 *Mei*. Tarwe, 155, 156/2 ℔ witb. Poolsche *f* 490, *f* 500; 163/2 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 480; 162/2 Bovenl. Ris *f* 465; 163, 164/2 ℔ dito dito *f* 460, *f* 465.

AMSTERDAM, 15 *Mei*. De marktprijzen van Boter waren heden als volgt: Vriesche *f* 44 a *f* 46; Kuinder *f* 41 a *f* 43; Kamper *f* 42 a *f* 44; Deventer *f* 35 a *f* 38; Zwolsche *f* 38 a *f* 40.

AMSTERDAM, 17 *Mei*. In Tarwe is niets omgegaan. — Rogge: 117, 120, 121 ℔ n. Pruis. *f* 297, *f* 308, *f* 312; 116, 117 ℔ o. gedr. *f* 297, *f* 300; alles bij partij; 122 ℔ n. Odessa *f* 318, *f* 325.

Koolzaad hooger betaald; op 9 vat olie in Sept. $67\frac{1}{2}$ p. vl.; Nov. 68 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk in een doen; op levering williger: op 6/w. *f* 39,25; Vlieg. *f* 38; Sept. *f* 38,25; Oct. en Nov. *f* 38,25 a 50; Dec. *f* 38,50. — Lijnolie dadelijk vast, op levering williger; op 6/w. *f* 39; Vlieg. *f* 37,75 a 38; Sept. en Oct. *f* 38,75. — Hennepolie op 6/w. *f* 41,75; vlieg. *f* 40,50.

LONDEN, 15 *Mei*. De aanvoer van inl. Tarwe was heden onbeduidend, weshalve het aanwezige tot 1 a 2 sh. prijsverhooging boven de prijzen van l.l. Maandag aftrek vond. Ook vreemde bedong dezelfde verhooging. Haver goed gevraagd tot iets hoogeren prijs. Meel in vaten 6 p. a 1 sh. hooger. In gerst, boonen en erwten is geene verandering.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 16 *Mei*. Op de heden gehoudene markt waren meer dan 150 stuks runderen aangevoerd, de handel was flaauw; Vaalmelkten niet veel aan en verkocht van 15 tot 19 cent de 5 ons. melkkoeijen van *f* 70 tot *f* 120 en hooger; kalfkoeijen van *f* 60, *f* 70, *f* 80 tot *f* 120, *f* 130 naar gelang der kwaliteit. Jongvee was weinig aan, doch wel gezocht. Van schapen en lammeren was een groote aanvoer en er werd veel handel gedaan, voornamelijk in lammeren, ter verzending. In oude varkens was matige handel tegen vorige prijzen, doch biggen, waarvan 180 stuks waren aangevoerd, werden gretig omgezet.

— Onder de runderen op deze markt was een viertal van den heer H. GROENEVELD alhier, dat door ieder met belangstelling in oogenschouw werd genomen en waarvoor *f* 1400 is geboden; zij zullen naar raming pl. m. 5000 halve Ned. ponden schoon aan den haak wegen en zijn van hier naar Londen ingescheept.

WINSCHOTEN, 15 *Mei*. Rundvee behoorlijk goed aangevoerd; vaalmelkten vlug verkocht van 14 tot 17 cent de 5 ons; een enkele iets hooger. Nieuwmelkte koeijen tegen vorige prijzen wel verkocht. In kalfkoeijen ging de handel niet vlug.

APPINGEDAM, 17 *Mei*. Op de heden gehoudene markt van horenvee zijn de kalf- en nieuwmelkte koeijen verkocht van *f* 80 tot *f* 135, en vaalmelkte van *f* 65 tot *f* 120. Jong vee weinig aangevoerd, doch hierin bestond wel vraag en goede omzet.

SCHEEMDA, 17 *Mei*. Op onze jaarmarkt, die hier heden onder begunstiging van het schoonste weder gehouden werd, was een aanzienlijke aanvoer van uitmuntend horenvee, en werd er een vrij levendige handel gedreven. De prijzen, in den beginne zeer hoog, daalden eenigzins tegen den afloop. Melkkoeijen werden verkocht van *f* 80 tot *f* 140. Nieuwmelkte van *f* 70 tot *f* 110 a *f* 120. Ook in varkens bestond er een goede handel, vooral in biggen, die menigvuldig aangevoerd waren, en vlug verkocht werden tegen *f* 3,50 tot *f* 7 a *f* 8 per stuk.

SURHUISTERVEEN, 16 *Mei*. De alhier gehoudene jaarlijksche veemarkt was niet zoo ruim van vee voorzien als men anders te dezer plaatse gewoon is. Van de 65 aangebragte koeijen gingen de meesten ook voor beste prijzen heel goed van de hand. De handel bepaalde zich inzonderheid in melk- en vroegmelkten. De schapen en lammeren, die er in groote menigte ter verkoop werden aangeboden, vonden gereede koopers. De geschorene melkschapen bedroegen van *f* 8 tot *f* 16; de lammeren werden verkocht van *f* 2,50 tot *f* 5,50.

GROOTEGAST, 17 *Mei*. De aanvoer van vee ter verkoop alhier heden aangeboden was boven verwachting zeer aanzienlijk, daar er niet minder dan 109 stuks runderen waren aangebragt Van de melkkoeijen gingen er vlug voor stevige prijzen goed van de hand en bedong men voor deze van *f* 60 tot *f* 100; van de vroegmelkten, waaronder beste en zeer geschikte waren, werd de hoogste in prijs verkocht voor *f* 115. Voor schapen en lammeren was er mede flksche kooplust en de ferme prijzen lokten uit tot den verkoop van meest al het aangevoerde. Het toenemend handelsverkeer ook ter dezer plaatse, is voorzeker een bewijs voor de zoo uitnemend geschikte ligging van Grootegast voor den handeldrijvende en veehouder.

AMSTERDAM, 15 *Mei*. Heden werden aangevoerd 284 vette runderen, met graagte voor *f* 270, *f* 250 en *f* 200; 375 melk- en kalfkoeijen, minder vlug als de voorgaande week *f* 140, *f* 110 en *f* 90; 197 vette varkens voor 62—64 cents het N. ℔; 90 magere varkens *f* 10, *f* 12 en *f* 14; 39 schapen voor *f* 22, *f* 24 en *f* 26; 319 weidelammeren, met weinig koopers, golden *f* 4, *f* 6 en *f* 7.

LONDEN, 15 *Mei*. De aanvoeren van horenvee en schapen van het vaste land in deze haven gedurende de afgeloopen week zijn zeer matig geweest. Bij het tolkantoor zijn aangegeven: 193 ossen, 248 koeijen, 515 kalveren, 15 varkens en 1556 schapen. Over het algemeen was de handel heden slap, en de verkoopers moesten tot eene verlaging van 2 d. afgeven. De voorraad van runderen ter markt was ruim, en er bestond geen levendige vraag. Schapen en lammeren almede veel ter markt. Kalveren ondergingen zelfs eene verlaging van 2 en 4 d.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.
Amsterdam, 17 *Mei*.

NEDERL. Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $57\frac{1}{16}$, $57\frac{3}{8}$, $57\frac{1}{16}$; Dito Dito 3 pCt. $67\frac{5}{8}$, $67\frac{3}{4}$, $67\frac{11}{16}$; Dito Dito 4 pCt. $84\frac{3}{4}$, $85\frac{1}{4}$, 85; Oblig. $4\frac{1}{2}$ pCt. $95\frac{1}{2}$; Aand. Ned. Bank $120\frac{1}{2}$. — BELGIE, $2\frac{1}{2}$ pCt. $45\frac{3}{4}$, $45\frac{13}{16}$; Dito bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. $45\frac{13}{16}$. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. $17\frac{15}{16}$, $18\frac{1}{16}$, $17\frac{15}{16}$; Dito 3 pCt. $37\frac{3}{4}$; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. $33\frac{5}{8}$, $33\frac{3}{4}$, $33\frac{5}{8}$; Coup. Bew. $3\frac{11}{16}$, $3\frac{5}{8}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $32\frac{7}{8}$, 33, 33.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. $97\frac{1}{2}$, $97\frac{5}{8}$, $97\frac{1}{4}$; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. $96\frac{1}{2}$, $96\frac{5}{8}$, $96\frac{1}{2}$; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. $82\frac{3}{4}$; Dito $4\frac{1}{2}$ pCt. $79\frac{1}{2}$, $79\frac{5}{8}$, $79\frac{1}{2}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. $73\frac{1}{4}$, $73\frac{9}{16}$, $73\frac{1}{4}$; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. $72\frac{5}{8}$; Cert. v. Inschr. in Assignatiën 6 pCt. $57\frac{1}{8}$, $57\frac{1}{4}$, $57\frac{1}{8}$. — POLEN, Cert. 4 pCt. $62\frac{3}{4}$, $62\frac{1}{8}$, $62\frac{3}{8}$; Dito Aand. m. Loten v. 500 fl. $132\frac{1}{2}$, 133. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $58\frac{7}{16}$, $58\frac{3}{8}$; Dito Nieuwe 1847 $2\frac{1}{2}$ pCt. $29\frac{5}{8}$, $29\frac{13}{16}$; Dito 1851 en 1852 $2\frac{1}{2}$ pCt. $29\frac{5}{8}$, $29\frac{13}{16}$; Dito Nieuwe 5 pCt. en Dito La. B. 5 pCt. $72\frac{1}{4}$, $72\frac{1}{2}$, $72\frac{1}{4}$; Weenerb. bij *Goll en comp.* 5 pCt. $66\frac{1}{2}$; Amerik. Bank-Act. $3\frac{1}{4}$; Braz. 5 pCt. $93\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{1}{4}$; Mexik. $22\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{3}{8}$; Dito Onbep. $22\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{3}{8}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pCt. 58; Gren. Uitg. $6\frac{1}{16}$, $\frac{3}{16}$; Ecuador $2\frac{3}{4}$; Venez. Uitg. 10; Thes. Amst. $102\frac{1}{4}$; Recep. van Oostenr. Zilverleening $70\frac{3}{4}$, $71\frac{1}{4}$, 71.

In Integralen vertoonden zich onderscheidene verkoopers, waardoor de prijzen, zoo van genoemde als van de overige soorten onzer binnenlandsche fondsen, iets lager dan gisteren blijven.

Van vreemde effecten waren Russische, Spaansche, Portug. en Mexik., bij beperkten handel, nagenoeg als gisteren.

Oostenr. waren, bij vrij levendigen omzet, wederom iets flaauwer.

Venez. Onb. St. 23; Bl. Gr. Onb. St. 4.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. $2\frac{1}{2}$; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. $2\frac{1}{2}$ pCt. $57\frac{1}{16}$; Spaansche 1 pCt. $17\frac{15}{16}$ a 18; Binnenl. 3 pCt. $33\frac{5}{8}$; Metall. 5 pCt. $58\frac{1}{4}$; Dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $29\frac{5}{8}$.

WISSELKOERS.

Londen kort *f* 11.65; Id. 2/m. *f* 11.55; — Hamburg kort *f* $35\frac{1}{4}$; Id. 2/m. *f* $35\frac{1}{16}$.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

A. TEBBENHOFF
met
M. FOKKENS.

GRONINGEN, 18 Mei 1854.
Algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:

K. H. BAKKER
met
M. ROMMES.

GRONINGEN, 17 Mei 1854.

*** Getrouwd:

D.r T. HOVINGA
met
A. J. KREMER.

OOSTWOLD, 17 Mei 1854.

*** Getrouwd:

Jhr. E. DE WENDT ALBERDA VAN EKENSTEIN
met
A. C. WOLDRINGH.

GRONINGEN, 18 Mei 1854.

*** Heden beviel van eene welgeschapen DOCHTER J. BUSEMAN, geliefde Echtgenoot van

J. S. HAVINGA OORTWIJN.

GRONINGEN, 12 Mei 1854.

*** Bevallen van een' ZOON E. MESDAG, geliefde Echtgenoot van

W. DIJK.

GRONINGEN, 13 Mei 1854.

*** Heden beviel van eenen welgeschapen ZOON de HoogWelGeb. Vrouwe H. F. CALKOEN, geb. VAN BUTTINGHA WICHERS.

ALPHEN a/R., 13 Mei 1854.
Eenige kennisgeving.

*** Mijne geliefde Echtgenoot, Vrouwe J. M. VAN SWINDEREN, beviel heden door Gods goedheid van eenen ZOON.

GRONINGEN, 15 Mei 1854.

W. M. DE MAREES VAN SWINDEREN.

*** Bevallen van eene *DOCHTER* C. HECKER, geb. REIJERS.

GRONINGEN, 15 Mei 1854.

*** Bevallen van eenen ZOON J. C. WIARDI, Echtgenoot van

S. BERGHUIS.

GRONINGEN, 16 Mei 1854.

*** Wij verheugen ons over de voorspoedige geboorte van eene welgeschapen DOCHTER.

BEERTA, 16 Mei 1854.

C. BROUWER.

R. E. BROUWER—KUIPER.

*** Heden beviel van eenen ZOON R. BAKHUIS, geliefde Echtgenoot van

W. J. DE WOLF.

GRONINGEN, 17 Mei 1854.

*** GRONINGEN, 18 Mei 1854. Heden beviel van eenen ZOON A. HUIZINGA, geliefde Echtgenoot van

H. GERMS.

*** Na eene korte doch hevige ziekte, overleed heden namiddag mijn hartelijk geliefde eenige Zoon, STEVEN DIJK, Bz., in den ouderdom van 44 jaren, nalatende vijf minderjarige Kinderen, die met mij dit verlies diep betreuren.

GRONINGEN, 11 Mei 1854.

A. DIJK, Wedw. H. BOLTE.

Eenige kennisgeving.

*** Heden behaagde het den Almagtigen, in zijne ondoorgrondelijke wijsheid, tot mijne diepe droefheid, door den dood van mijne zijde weg te nemen, mijnen geliefden Man DOUWE WADMAN, in leven *Postmeester der Koninklijk-Nederlandsche Paarden- en Brievenposterij* en *Logementhouder alhier*, in den ouderdom van ruim 39 jaren, met wien ik circa 7 jaren door den echt verbonden mogt zijn, mij nalatende twee jonge, nog daarvan onbeseffende Kinderen. Eene felle zenuwzinkingziekte van slechts weinige dagen maakte een einde aan zijn voor mij en de twee Lievelingen zoo dierbaar en algemeen nuttig leven.

N.B. Ieder wordt minzaam verzocht, deze algemeene tevens voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

BUITENPOST, 14 Mei 1854.

BIEUWKJE ANNES TURKSTRA,
Wedw. DOUWE WADMAN.

*** Op het onverwachtst overleed, in den avond van den 15den Mei 1854, te *Groningen*, onze waarde Oom, den Heer J. H. WAALKENS, in den ouderdom van ruim 77 jaren.

A. WAALKENS.
R. EVERS.
R. WAALKENS, Wedw. TEN HAVE.
A. F. ZIJLKER.
H. J. WAALKENS.

*** Heden morgen behaagde het den Heer van leven en dood van mijne zijde weg te rukken en tot zich op te roeden in de eeuwigheid, mijn' hartelijk geliefden Echtgenoot, P. J. THEMMEN, in den ouderdom van 83 jaren en 3 maanden, na eene allergenoegelijkste echtvereeniging van 31 jaren, mij nalatende 4 Kinderen, waarvan 2 uit een vroeger huwelijk, terwijl uit dit laatste één hem in de eeuwigheid is voorgegaan.

WIERUM, 15 Mei 1854.

M. J. TORRINGA,
Wedw. P. J. THEMMEN.

*** Na een langdurig lijden overleed heden middag, in den ouderdom van ruim 58 jaren, mijn beminde Echtgenoot BEREND WESTERHUIS, na eene echtvereeniging van negentien jaren. Diep bedroefd geef ik hiervan kennis aan Vrienden en Bekenden.

GRONINGEN, 16 Mei 1854.

A. WESTERHUIS,
DUINTER.

*** Heden overleed, in den ouderdom van bijna tachtig jaren, de Heer JAN TER STEEG.

GRONINGEN, 16 Mei 1854.

Mr. **L. B. LOHMAN,**
Executeur-Testamentair.

*** Heden avond omstreeks 5 uur overleed mijn hartelijk geliefde Echtgenoot J. TIMMER, JR., in den ouderdom van 53 jaren en ruim 5 maanden; zeer diep bedroefd, geef ik met mijne 7 Kinderen langs dezen weg kennis aan alle goede Vrienden en Bekenden.

ZUIDLAREN, 16 Mei 1854.

E. PREUIN,
Wed. J. TIMMER, JR.

*** Na eene langdurige ongesteldheid, overleed heden zeer onverwacht DERK BERGHUIS, in den ouderdom van 57 jaren en 6 maanden, waarvan hij eene reeks van ruim 44 jaren bij den Heer GORTER werkzaam is geweest; en na eene echtvereeniging van bijna 35 jaren.

Wij betreuren in hem een' liefderijken, zorgdragenden en trouwen Echtgenoot, Vader en Vriend.

GRONINGEN, 17 Mei 1854.

M. HAAK, Wedw. BERGHUIS.
S. BERGHUIS.

*** Heden morgen ontsliep zacht mijne dierbare Echtgenoot H. B. DIJKEN, in den gezegenden ouderdom van ruim 79 jaren, waarvan ik 25 jaren door den band des huwelijks met hem mogt vereenigd zijn. Drie Kinderen treuren met mij over dit verlies.

BEERSTERHOOGEN, 17 Mei 1854.

E. K. MULLER,
Wed. H. B. DIJKEN.

*** Door **K. DE WAARD** is heden uitgegeven:

DE BEOEFENING

VAN DE

GESCHIEDENIS DES VADERLANDS

IN WEZEN EN STREKKING.

REDEVOERING ter aanvaarding van het **Hoogleeraarsambt** aan de **Hoogeschool te *Groningen***, den 30sten Maart 1854, uitgesproken door

Dr. W. J. A. JONCKBLOET.

f 0.60.

Bij denzelfden Uitgever is vroeger verschenen:

***Dr. M. de VRIES*, de Heerschappij over de taal het beginsel der welsprekendheid**, *f* 0.60.

——— **Ontwerp van een Nederlandsch Woordenboek**, *f* 0.90.

Ieder, die iets te VORDEREN heeft van — of GELDEN VERSCHULDIGD is aan den Boedel van wijlen den Heer Apotheker **ALLARDUS STEENSMA** en Mejufvrouw **GEELTJE ROMEIN**, Ehelieden, gewoond hebbende en overleden te *Groningen*, worden verzocht daarvan, zoo spoedig mogelijk, Opgave of Betaling te doen ten KANTORE van den Notaris J. H. GEERTSEMA, in de Poelestraat te *Groningen*.

*** De GECOMMITTEERDE SCHEPPERS van het GENERALE ZIJLVEST der ***DRIE DELFZIJLEN*** gedenken, onder nadere approbatie, op **Vrijdag den tweeden Junij** aanstaande, ten Huize van W. KRUIZINGA, te *Windeweer*, des voormiddags te elf uur, aan te besteden:

1. **Eenige REPARATIEN aan de werken van het Generale Zijlvest der drie Delfzijlen, met de leverantie van de benoodigde Materialen, benevens het uitbaggeren van eenige plaatsen in het Damsterdiep.**
2. **ADIDEM aan de Groote of Dorpster-Zijl te Delfzijl.**
3. **ADIDEM aan de Slechter- en Schar-merzijl te Delfzijl.**

De Aanbestedingen zullen geschieden bij enkele Inschrijvingen, overeenkomstig het laatste Artikel van ieder Bestek.

De Bestekken zullen van af heden ter lezing liggen ten Huize van Aanbesteding voornoemd, en bij den Waarman N. H. HEMMES, te *Delfzijl*; terwijl daarenboven aanwijs dezer Werken zal worden gedaan door den Architect R. VAN BUUREN, op ZATURDAG den 27sten dezer te *Delfzijl*, en op MAANDAG den 29sten dezer buiten *Delfzijl*.

DELFZIJL, 16 Mei 1854.

De Overste Schepper van het Zijlvest der Drie Delfzijlen:
E. E. CLEVERINGA.
Ter ordonnantie van denzelven:
R. P. CLEVERINGA, Jz.

Woensdag den 24sten Mei

1854, 's morgens te 11 uur, zal, op de Vischmarkt alhier, publiek, in perceelen, worden verkocht:

EENE GROOTE HOUTEN KRAAM.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

ZEEUWSCH IJPEN- EN POKHOUT.

ZATURDAG den 27sten Mei 1854, 's morgens te 11 uur, zal, op de Werf van den Molenmaker J. DE HAAN, buiten het Kleine poortje, bij *Groningen*, publiek, **voetstoots**, worden verkocht:

Eene aanzienlijke partij **ZEEUWSCH IJPENHOUT**, waaronder bijzonder **zware Stammen**, benevens ongeveer **2000** Ned. **℔ POKHOUT.** — Dagelijks te bezien.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

SCHEEPSHELLING TE EZUMAZIJL.

De Notaris **BRANDSMA**, zal, op **Maandag den 29sten Mei 1854** (en **niet** op den 22sten Mei, gelijk vroeger is geannonceerd), des namiddags te 4 uur, ten Huize van den Kastelein H. ROBROCH, te *Ezumazijl*, onder *Anjum*, publiek, finaal veilen ter verkoop:

Eene zeer gunstig gelegene **SCHEEPSTIMMERWERF**, voorzien van drie SLEEPHELLINGEN, met ruime en sterke TIMMERSCHUUR, benevens 2 daarbij staande GEBOUWEN, alles te *Ezumazijl*, onder *Anjum* (Prov. *Friesland*), waarvoor slechts geboden is *f* 940 — 00.

Aanvaarding dadelijk, doch de Gebouwen den 12den Mei 1855.

P. Sloterbeek

adverteert, dat hij in den **Carolieweg**, E 151, is begonnen de **BAKKERIJ** uit te oefenen, en noodigt bij deze zijne Stad- en Landgenooten beleefdelijk uit, hem in zijne nieuwe Betrekking te willen begunstigen.

GRONINGEN, 17 Mei 1854

De ondergeteekende maakt aan zijne Stad- en Landgenooten bekend, dat hij zich als **MEUBELMAKER** heeft gevestigd; wonende in de Nieuwe Ebbingestraat, lett. O, no. 21.

N. WALKER.

Te Winschoten

te bekomen:

KOOLTEER, bij de Ton en het Last, tegen Fabrijksprijzen; **VERFWAREN** en **VENSTERGLAS**, waaronder **BLANK GLAS**, van extra goede hoedanigheid, pas uit eene buitenlandsche Fabrijk ontvangen; — en kunnen geplaatst worden TWEE **VERWERS-** en **GLAZENMAKERSKNECHTEN**, met Werk tot November en Loon naar bekwaamheid, bij

G. A. DE BOER.

M. Mendel,

Kunsthandelaar te *Amsterdam*,

maakt het Kunstminnend publiek bekend, dat hij wederom gearriveerd is met eene zeer fraaije en groote Collectie der nieuwste en fijnste **FRANSCHE** en **DUITSCHE PLATEN**, in **Gravures Etse**, enz., zoo wel van zeer oude als de nieuwste der thans in leven zijnde Meesters. Hij zal de eer hebben bij Heeren Kunstminnaars in de loop dezer week een bezoek te komen afleggen en beveelt zich in hunne protectie aan.

NB. Hij is te ontbieden, slechts gedurende de volgende week, bij den Meubelmaker den Heer VISSER, aan de Groote Markt alhier.

FRANSCHE, ENGELSCHE en DUITSCHE

JAGT- EN REISARTIKELEN.

De ondergeteekende ruim voorzien zijnde van bovengemelde **GOEDEREN**, alsmede beste ENGELSCHE ZADELS en PAARDENTUIGEN, rekommandeert zich verder in het **bekleeden** van **CANAPÉS, STOELEN, SPRINGVEEREN-** en **PAARDENHAREN MATRASSEN.**

J. CROESE,
Zadelmaker en Bekleeder,
Oosterstraat, lett. E no. 193.

TE KOOP:

Eene hecht sterke **KAPCHAIS**, alsmede een **HANDEWAGEN**, met of zonder KAP. Te bezien bij Dr. VAN DE SANDE SLOT, te *Zuidlaren*.

SPECIALE BEHANDELING

VAN

Zenuw-Ziekten.

Door den eenigen bezitter van het middel** van den Weleerw.* ***Pater BONHIJVER.

Radicale genezing van vallende Ziekten, Moeder-Weeën, Hoofdpijn, Asthma, Lamheid, Rhumatisme en alle Zenuwziekten; Consultatie kan schriftelijk genomen worden met *franko* Brieven.

Het Middel is slechts te bekomen bij den Heer NISSEN, buiten de Keulsche Poort, Keizerstraat, 29, bij *Brussel*.

*** **Verloren of verkeerd bezorgd** op **Maandag: 1/16 vaatje BOTER.** Die hiervan inlichting weet te geven, wordt verzocht dit te doen bij den Boekhouder DREWES, buiten de Apoort.

EENE TOONBANK EN LESSENAAR

te Koop, zoo goed als nieuw, voor ***Twintig Gulden***. Te bevragen aan het BUREAU dezer COURANT.

Twee **SCHOENMAKERSKNECHTEN** werk verlangende, tegen KOST, INWONING en HOOG LOON, adresseren zich bij J. H. SMIT, te *Delfzijl*, of J. PH. NUIVER, te *Groningen*.

Er wordt een bekwame **BAKKERSKNECHT** gevraagd, om dadelijk in DIENST te treden. Adres: BUREAU dezer COURANT.

Eene zeer verblijdende genezing door het gebruik der Revalenta Arabica werd ons dezer dagen in den volgenden brief gemeld:

MIJNHEER!

Ik kan niet nalaten u te melden, dat door het gebruik der **Revalenta** alhier eene Genezing heeft plaats gehad. De Heer PETER SWINKELS, Sluiswachter op de Zuid-Willemsvaart te Aarle-Rixel, was sedert meer dan twee jaren lijdende aan eene afgaande ziekte, waardoor hij zoo verzwakt was, dat hij sedert langen tijd zijne woning niet meer kon verlaten en bijna niets meer kon gebruiken, zoodat ieder voor zijn herstel bevreesd was. In dezen toestand raadpleegde de Lijder met onderscheidene Doctoren, vond echter geene hulp, beproefde door aanraden de **Revalenta**, en hierbij baat vindende, is hij met het gebruik daarvan voortgegaan. Hij verklaart, dat hij daardoor geheel hersteld is; *vroeger* kon hij zijne sluiswoning niet verlaten, *nu* komt hij hier in Helmond ter kerk, zijnde bijna een half uur afstands van zijne woning. En ook zijn Zoon, dien ik gepasseerden Zondag gesproken heb, is geheel ingenomen met **Revalenta** sedert de gelukkige herstelling van zijnen Vader. Mij dunkt als dit in de Couranten geplaatst werd, dat zulks eene aanbeveling te meer voor dit onschatbaar geschenk der natuur zou zijn.

Blijve inmiddels met hoogachting

HELMOND, 2 Mei 1854.

UEd. Dw. Dienaar,
A. H. MARTIN,

De **REVALENTA ARABICA** werkt zeer gunstig op de spijsverteringswerktuigen en geneest in den grond alle ziekten, die uit slechte sappen ontstaan, het neemt de oorzaak der ziekte weg, waardoor dezelve dan als een natuurlijk gevolg verdwijnt. Onder de ziekten die door slechte sappen ontstaan en door de zuivering derzelve genezen worden, behooren: hardlijvigheid, onregelmatigheid in de verrigtingen, verstoppingen, zuur, kram, buikpijn, stuipen, maagwater, maagkanker, diarrhae, zenuwziekte, galachtigheid, aandoeningen van lever en nieren, windzucht, opgezetheid, hartkloppingen, zenuwachtige hoofdpijn, doofheid, suizen in het hoofd en de ooren, ijlhoofdigheid, pijn tusschen de schouderbladen en in bijna alle deelen van het ligchaam, slepende ontsteking en verzwering in de maag, huiduitslag, scheurbuik, koorts, klierziekte, onzuiverheid, bloedarmoede, tering (wanneer zij niet hopeloos is), waterzucht, influenza, gries, misselijkheid en braking gedurende de zwangerschap, na het eten of op zee, neêrslagtigheid, miltzucht, algemeene verzwakking, verlamming, rheumatische aandoeningen, jicht, hoest, aamborstigheid, benaauwdheid op de borst, slijmziekte, ongedurigheid, slapeloosheid, blozen zonder aanleiding, beving, afkeer van de zamenleving, ongeschiktheid tot studie, zinsverbijsteringen, verlies van het geheugen, duizeling, ophooping van bloed naar het hoofd, uitputting, mismoedigheid, ongegronde vrees, besluiteloosheid, wanhoop, zucht tot zelfmoord, waanzin en eene menigte andere ziekteverschijnselen, die men niet weet te noemen noch te rangschikken.

Het wordt in onderstaande Depôts verkocht in Blikken Bussen voor 87½ cts., *f* 2, *f* 3.50, *f* 8, *f* 16.

Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS; te *Assen* bij H. P. A. VAN GORCUM; te *Delfzijl* A. W. C. KEIJZER; *Groningen* bij C. RIKKERS en M. GAASBEEK; te *Hoogezand* bij F. M. DIKEMA, te *Meppel* bij J. M. BARTH; te *Nieuwolda* bij R. P. VAN CALCAR; te *Pekela* bij J. T. FELDBRUGGE; te *Stads-Kanaal* bij H. KREKEL; te *Steenwijk* bij K. TIMMERMANS; te *Veendam* bij S. SAVENYE; te *Winschoten* bij G. WASMAN, en in de bekende Depôts in de andere Steden.

ROB BOYVEAU LAFFECTEUR

voor de spoedige en algeheele genezing zonder aanwending van Kwik van: *Huidziekten*, *Dauwworm*, *Keel- en Kliergezwellen*, *Jicht* en *Syphylitisch Rhumatismus*, *Vloeden*, *Zweren* en *verouderde en nieuwe Geheime Ziekten*, *ook die aan andere geneeswijzen weêrstand bieden.*

De Flesch draagt de handteekening van **DR. GIRAUDEAU DE ST. GERVAIS**, houdt 1 ℔ Siroop en wordt voor 4 Guldens verkocht in de onderstaande Dépots.

Eene in het Hollandsch gedrukte Brochure, die den lezer met de eigenschappen van dit Plantenmiddel naauwkeurig bekend maakt, wordt alom gratis afgegeven.

Amsterd., B. Adama, Heerengr.
„ P. J. F. Thijm, Rokin.
„ J. Ruys, Bloemmarkt.
„ H. H. Uloth, Zeedijk.
„ v. Hulsteyn, Warm.str.
„ K. v. Olst, Leidschestr.
„ J. Burgers, Kalverstr.
Amersfoort, W. Coolhaas.
Arnhem, F. A. C. Otterbein.
Bergen-op-Zoom, Verlinden.
„ P. F. Appelboom.
Breda, A. J. Janssen & Zn.
Delft, P. J. Paling, W. J.Zn.
Deventer, Berghuis & v. d. (Moer.
Dordrecht, v. Gelder & v. Wa (geningen.
„ K. G. W. de Bosson.
Edam, C. C. Schreuder.
Eindhoven, A. Beguin.
's Gravenhage, Renesse.
„ G. J. R. v. d. Gaag, (Droogist.
„ W. C. van Dort.
„ J. L. Dervane.
„ De Langen.
„ J. L. T. Snabillé.
„ C. C. v. Valkenburg.
„ J. A. van Thiel.
Goes, Reutbergen.
Gorinchem, P. J. B. Schultze.
Gouda, J. B. Peetersz.
Groningen, G. P. Stutterheim.
Groningen, H. R. de Zaijer
's Hertogenbosch, J. Straatman.
„ F. Luycke.
„ L. S. H. v. d. Bogaert.
Harlingen, P. L. Mirande P.Zn.
Haarlem, K. T. de Breuk.
„ D. Veen & Co., Droogist.
Heemstede, Joh. Groot.
Leeuward., J. C. H. v. Harinxma.
Leiden, J. F. Terburgh.
„ J. J. Reyst.
„ J. C. du Saar.
„ O. A. v. Tricht.
Maastricht, P. Lahmes, Droogist.
„ J. E. Gambon.
Meppel, K. de Vries.
Middelb., W. P. van de Kamer.
Nieuwe Diep, J. Jelgersma Gzn.
Nijkerk, H. H. v. Ark.
Nijmegen, R. J. Opwyrda.
„ J. J. Sneltjes.
„ J. A. Noorren.
Rotterdam, J. H. van Hulsteyn.
„ van Santen Kolff.
„ Voorhoeve en Zoon.
Roozendaal, X. Kreuger.
Tilburg, J. A. Martens.
Utrecht, H. van Dorssen A.Zn.
„ A. van Woerden.
„ L. J. Grootendorst.
Vlissingen, van Osch.
Zaandam, W. J. Endt en Zoon.
Zierikzee, J. H. Ochtman.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

MEI 1854.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur
7	751,72	752,82	753,32	9,7	13,4	10,5	0,97	0,74	0,86	Z.t.W.	Z.W.	Z.Z.W.	regen	bewolkt	bewolkt
8	751,64	751,31	752,35	11,8	11,0	9,8	0,85	0,90	0,86	„	„	Z.	bewolkt	regen	„
9	753,29	755,57	757,25	9,1	14,1	10,0	0,91	0,69	0,90	Z.Z.W.	W.Z.W.	N.W.	„	bewolkt	weinig bewolkt
10	760,64	761,35	761,40	9,3	11,3	8,1	0,96	0,83	0,91	W.	N.	N.	betrokken	„	„
11	761,04	761,43	762,87	9,7	13,4	12,0	0,92	0,85	0,90	N.	„	N.O.	bewolkt	„	bewolkt
12	765,72	764,93	764,59	11,7	17,7	15,5	0,88	0,74	0,83	N.O.t.O.	O.t.Z.	O.Z.O.	helder	„	betrokken.
13	762,68	761,91	762,20	13,7	17,1	11,8	0,83	0,71	0,85	O.	W.N.W.	W.N.W.	weinig bewolkt	„	„

Te *Groningen* bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.